

APRIL 2023

KINDEROPVANG PINKELTJE

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Pinkeltje

Dagopvang – peuteropvang – buitenschoolse opvang

INLEIDING

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Pinkeltje. Dit document verwoordt de visie van Kinderopvang Pinkeltje en geeft informatie over onze doelstellingen. Dit pedagogisch beleid is voor ons een richtinggevend document. Werken met kinderen is immers niet vrijblijvend. Het vraagt visie, kwaliteit en professionaliteit. Wij delen graag onze visie op professionele kinderopvang met u. Visie is echter een dynamisch begrip. De visie van Kinderopvang Pinkeltje heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld en zal zich ook in de komende jaren blijven ontwikkelen. Steeds opnieuw zullen we kritisch kijken naar onze opvangmogelijkheden en deze toetsen aan ontwikkelingen in de maatschappij, beslissingen vanuit de (landelijke en gemeentelijke) overheid, ontwikkelingen in het onderwijs en de behoeften van ouders.

Voor verantwoorde kinderopvang is veel nodig, waaronder dit pedagogisch beleidsplan. Het leveren van “goed werk” moet geen toeval zijn, maar het gevolg van planmatig werken. Het beleidsplan is dan ook geen “boekje voor op de plank”, maar een handboek waarin staat wat wij doen en waarom.

Als ouder lees je in ons pedagogisch beleidsplan over onze visie op kinderen, onze pedagogische visie, wat wij belangrijk vinden en hoe wij werken aan kwaliteit.

Veel leesplezier!

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	0
Hoofdstuk 1: Kinderopvang Pinkeltje.....	4
1.1 Kinderopvang Pinkeltje	4
1.2 Visie	4
Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien vanuit basisveiligheid, vertrouwen en kennis.....	5
2.1 Emotionele veiligheid	5
2.1.1. Sensitieve responsiviteit	5
2.1.2 Structuur en grenzen stellen	6
2.1.3 Respect voor de autonomie	6
2.1.4 Praten en uitleggen	7
2.1.5 Emotionele veiligheid baby's	7
2.1.6 Mentorschap en vaste gezichten	8
2.1.7 Wennen.....	8
2.1.8 Oudercontacten	9
2.2 Persoonlijke competenties.....	10
2.2.1 Lichamelijke ontwikkeling	10
2.2.2 Creatieve vaardigheden	11
2.2.3 Verstandelijke ontwikkeling.....	12
2.2.4 Taalvaardigheden	13
2.2.5 Activiteiten bij Kinderopvang Pinkeltje	14
2.2.6 Ontwikkelingsstimulering.....	14
2.3 Sociale competenties	15
2.3.1 Samenspel	15
2.3.2 Conflicten in het samenspel.....	16
2.3.3 Interactie kinderen onderling stimuleren	16
2.4 Waarden en normen	17
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling	17
2.5.1 Observeren en oudergesprekken.....	18
2.5.2 Overdracht naar school.....	18
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling.....	19
Hoofdstuk 3: VE Beleid.....	20
3.1 VE Programma Uk en Puk	20
Hoofdstuk 4: Kinderopvang Pinkeltje informatie voor ouder en kind	25
4.1 Stamgroepen	25
4.1.1 Stamgroep	25
4.1.2 Samenvoegen.....	26
4.1.3 Verlaten van de stamgroep.....	27
4.2 Dagindeling	28
4.2.1 Dagindeling	28

4.2.2 Voedingsbeleid.....	29
4.3 Diensten	30
4.3.1 Extra dagen	30
4.3.2 Halve en hele dagen.....	30
4.3.3 Flexibele opvang	30
4.3.4 Tussenschoolse opvang.....	30
4.4 Openingstijden en sluitingsdagen	30
4.5 Oudercommissie	31
4.6 Klachten	31
Hoofdstuk 5: Wet kinderopvang	33
5.1 Drie uren regeling	33
5.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers	34
5.2.1 Stagiaires:.....	34
5.3 personeel en Ondersteuning andere volwassenen.....	35
5.3.1 Pedagogisch medewerkers	35
5.3.2 Externe adviseur.....	35
5.3.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach	35
5.3.4 Leidinggevende	36
5.4 Beroepskracht kind ratio.....	36
5.5 Beleid veiligheid en gezondheid.....	36
5.5.1 Vier ogen principe	36
5.5.2 Achterwachtregeling	37

HOOFDSTUK 1: KINDEROPVANG PINKELTJE

1.1 KINDEROPVANG PINKELTJE

Kinderopvang 'Pinkeltje' is een kleinschalige en huiselijke opvang voor kinderen van 0-12 jaar en wil graag professionele opvang bieden aan onze kinderen die zo veel mogelijk aansluit bij de manier van opvoeden van de ouders.

Kinderopvang Pinkeltje staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel.

Kinderopvang Pinkeltje wil handelen in het belang van het kind door voor hen een veilige, gezonde en zorgzame leef- en speelomgeving creëren waarin het kind zich thuis voelt en zichzelf kan ontwikkelen. Kinderopvang Pinkeltje heeft op locatie de Bossestraat drie verticale groepen; een KDV groep van 0-4 jaar en een BSO groep van 4-12 jaar en een combigroep van 0-12 jaar. Daarnaast beschikt Kinderopvang Pinkeltje over een peutergroep op locatie de Populierenstraat waar in de ochtend een VE- aanbod geboden wordt.

Het belang van kinderopvang voor de ouders is dat zij hun kind(eren) in vertrouwde professionele handen kunnen geven. De opvang is veilig, betrouwbaar en open. De ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor hun kind(eren) en moeten elk moment dat het hun uitkomt, hun kind(eren) kunnen halen of brengen. Daarom wil kinderopvang Pinkeltje ouders de mogelijkheid bieden tot flexibele opvang.

1.2 VISIE

Wij streven ernaar om kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang te bieden. Binnen deze opvang willen wij voor de kinderen een omgeving creëren, waarin elk kind zich kan ontwikkelen. Hierbij vinden wij het erg belangrijk dat de omgeving voldoende uitdaging biedt, maar tegelijkertijd ook veiligheid. Met omgeving bedoelen we alles waar het kind mee te maken krijgt: de accommodatie, de verdeling in stamgroepen, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Met veiligheid bedoelen we niet alleen een veilige inrichting en veilig speelgoed, maar ook de figuurlijke veiligheid die de pedagogisch medewerker dient te bewaken door het kind geborgenheid en bescherming te bieden op de momenten dat het kind dit nodig heeft. Verder hechten wij veel waarde aan communicatie/samenwerking met ouders. Wij zijn van mening dat er door open communicatie een optimale afstemming kan plaatsvinden over de opvoeding van de kinderen. Wij zijn tenslotte partners in opvoeding.

Vanuit onze doelstelling volgt dat onze begeleiding voor het grootste deel bepaald wordt door de individuele behoefte van het kind, daarom staat binnen onze visie het kind centraal.

“Het kind moet zich kunnen ontwikkelen in een eigen tempo. De ontwikkeling van een kind gaat met sprongetjes en wanneer het toe is aan een volgende sprong zal het kind dat vroeg of laat zelf aangeven. Wij begeleiden het kind in die ontwikkelingssprongetjes door het kind te observeren en af en toe een uitdaging aan te bieden. Gaat het hier niet op in dan wordt er gewacht tot een volgend goed moment. Elk kind heeft een eigen unieke ontwikkeling en die respecteren wij”.

HOOFDSTUK 2: KINDEREN LATEN GROEIEN VANUIT BASISVEILIGHEID, VERTROUWEN EN KENNIS

2.1 EMOTIONELE VEILIGHEID

Veiligheid en geborgenheid zijn voorwaarden voor kinderen om te kunnen ontspannen, te ontwikkelen en zichzelf te zijn. Het bieden van veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, is van primair belang. Hierbij is een vaste pedagogisch medewerker waar zij een vertrouwensrelatie mee kunnen opbouwen onmisbaar. Om de continuïteit en gevoel van veiligheid te bevorderen heeft ieder kind een stamgroep met vaste pedagogisch medewerksters. Door de verticale samenstelling van de groep kan ieder kind zich uitstekend oefenen in sociale vaardigheden, met op de achtergrond een pedagogisch medewerker die de grenzen aangeeft. Het kind gaat om met leeftijdsgenoten en met jongere en oudere kinderen. Op deze manier leren de kinderen veel van elkaar.

Daarnaast benaderen de pedagogisch medewerkers de kinderen vanuit een zestal interactievaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor de autonomie, praten en uitleggen, structuur en grenzen stellen, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties. Deze vaardigheden zijn van groot belang, gezien deze invloed hebben op de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen. Hieronder zijn de eerste 4 interactievaardigheden benoemd. Het begeleiden van interacties en ontwikkelingsstimulering zijn terug te vinden bij de hoofdstukken "Persoonlijke ontwikkeling" en "Sociale ontwikkeling".

2.1.1. SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Binnen de interactievaardigheid sensitieve responsiviteit staan liefde en begrip centraal. De pedagogisch medewerker is ondersteunend en begripvol aanwezig als veilige haven waar het kind op kan terugvallen. Zij zijn op de achtergrond aanwezig en observeren de kinderen en de signalen die zij afgeven, en reageren hier tijdig en op adequate wijze op. Hierdoor voelt het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig.

Bij kinderdagverblijf Kinderopvang Pinkeltje benaderen wij kinderen vanuit sensitieve responsiviteit op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker zorgt dat elk kind regelmatig individuele aandacht krijgt. Zo heeft de pedagogisch medewerker tijdens een verzorgmoment altijd de volle aandacht voor het kind dat op dat moment verzorgd wordt.
- Pedagogisch medewerkers zijn tijdens vrij spel en activiteiten altijd toegankelijk en beschikbaar. Dit uit zich doordat pedagogisch medewerkers altijd contact met alle kinderen van de groep houden, door rustig en vriendelijk rond te kijken en zo nodig te reageren op signalen van kinderen. Het zitten op kindhoogte maakt een pedagogisch medewerker voor de kinderen toegankelijker.
- Gevoelens mogen er zijn. Dit uit zich op verschillende manieren. Een kind dat wordt getroost wanneer het verdrietig is, een kind dat de ruimte krijgt om boos te zijn.
- Een kind wordt getroost als het verdrietig is. Hierbij maakt het niet uit waarom het kind aan het huilen is.
- De pedagogisch medewerker ziet de behoefte van het kind, benoemt deze en vraagt aan het kind of dit juist is en reageert hier passend op. Aan de behoeftes van kinderen wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen.
- Pedagogisch medewerkers spreken op een rustige toon met de kinderen en maken hierbij altijd oogcontact en zitten zo nodig op kindhoogte. Daarnaast laat de pedagogisch medewerker de kinderen merken dat er naar ze geluisterd wordt door zowel verbaal als non-verbaal te reageren op wat het kind zegt. Het uitgangspunt is actief te luisteren om op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen.
- De pedagogisch medewerker benoemt wat ze doet, wat de kinderen doen en wat er om hen heen gebeurt. Op deze manier zorgt de pedagogisch medewerker voor een zekere mate van voorspelbaarheid en laat de kinderen weten dat ze opgemerkt worden en er dus mogen zijn.
- Op de groep zijn bepaalde rituelen zoals bijvoorbeeld het handen wassen voor het eten, een liedje zingen als er door de gang naar buiten wordt gelopen of een opruimliedje zingen en opruimen voordat er naar de volgende activiteit van het dagritme wordt gegaan.
- De pedagogisch medewerker ziet de behoefte van het kind, benoemt deze en vraagt aan het kind of dit juist is en reageert hier passend op. Aan de behoeftes van kinderen wordt zoveel mogelijk

tegemoetgekomen. Dit betekent dat er zoveel mogelijk ja en zo min mogelijk nee tegen de kinderen wordt gezegd. Wanneer aan een behoefte niet tegemoetgekomen kan worden dan wordt er uitgelegd waarom dit niet mogelijk is.

2.1.2 STRUCTUUR EN GRENZEN STELLEN

Elk kind gedijt het best in een omgeving die duidelijke rituelen, structuur en grenzen heeft, omdat het kind zich hierdoor veilig voelt. Dagelijks terugkerende structuur van vaste momenten en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker en veilig gaan voelen. Kinderen weten op deze manier wat ze kunnen verwachten en dat geeft een prettig gevoel. Vanuit deze emotionele veiligheid kunnen kinderen zich volop storten op het verkennen van hun omgeving. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij kinderen structuur en grenzen aan op de volgende manier:

- Er wordt gedurende de opvang gewerkt volgens de dagindeling, dit zorgt voor een duidelijk structuur en zo weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt. In het belang van de kinderen kan de dagindeling aangepast worden. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer opgemerkt wordt dat de kinderen honger hebben, er eerder wordt gegeten of wanneer de kinderen moe zijn er eerder geslapen wordt.
- Op de peutergroep wordt gebruik gemaakt van dagritmekaarten, op de andere groepen wordt het dagritme aan de kinderen verteld.
- De pedagogisch medewerker zorgt voor herkenbare stappen bij situaties en overgangssituaties. Hierbij wordt gebruik gemaakt van vaste routines, bijvoorbeeld na de lunch gaan kinderen zich uitkleden om naar bed te gaan, en rituelen, het zingen van een liedje voor het eten.
- De pedagogisch medewerkers kondigen aan wat er gaat gebeuren en wat er van de kinderen wordt verwacht. We gaan zo aan tafel en daarvoor gaan we het speelgoed opruimen. Dit wordt aangepast aan het niveau van de kinderen.
- Bij een wisseling van een onderdeel in het dagritme geven de pedagogisch medewersters de kinderen ruim de tijd om deze overgang te maken.
- Op de groep gelden een aantal duidelijke groepsregels. Bij het uitleggen van deze regels wordt ook uitgelegd waarom deze gelden en wat het doel ervan is. 'We rennen niet op de groep want dat kan gevaarlijk zijn'.
- De pedagogisch medewerkers stellen duidelijke grenzen.
- Indien ongewenst gedrag gevaar met zich meebrengt kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind te vragen om wat anders te kiezen.
- De pedagogisch medewerker grijpt tijdig in bij het overtreden van de afgesproken regels. Dit kan door middel van: aangeven wat het kind wél mag doen, het geven van een waarschuwing en als na meerdere keren waarschuwen het gedrag blijft voortduren kan de pedagogisch medewerker een time-out geven aan het kind. Waarbij het kind even apart mag zitten op een stoeltje, maar wel binnen de groepsruimte.

2.1.3 RESPECT VOOR DE AUTONOMIE

Bij Kinderopvang Pinkeltje mag elk kind zichzelf zijn, het mag groeien in wie hij is, met zijn eigen karakter, talenten en voorkeuren. Door kinderen aan te spreken op het eigen initiatief van het kind, krijgen kinderen de kans om zelfstandig te kunnen spelen, mee te denken en keuzes te maken. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en gehoord als een eigen persoon en ontwikkelen zij eigen verantwoordelijkheid. Bij Kinderopvang Pinkeltje tonen wij respect voor de autonomie van de kinderen door:

- De pedagogisch medewerkers hebben respect voor de lichamelijke autonomie. Wanneer er lichamenlijk contact is met een kind dan wordt het kind zorgvuldig aangeraakt en is er nog bewegingsruimte voor het kind.
- Als een kind aangeeft niet aangeraakt te willen worden of op een andere manier een grens aangeeft dan wordt deze grens gerespecteerd.
- De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om zijn eigen gang te gaan en zijn eigen keuze te maken. Denk hierbij aan; waar ga ik spelen, aan welke activiteit ga ik meedoen, welk fruit pak ik van het bord et cetera.

- De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de tijd om zelf iets uit te proberen. Ook als het niet direct lukt, de pedagogisch medewerkers stimuleren dan het kind en helpen door middel van praten met en uitleggen aan het kind.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, denk hierbij bij de jonge kinderen aan zelf de broek uittrekken en bij de oudere kinderen het zelf pakken en aantrekken van de jas en andere kinderen hierbij helpen.
- Kinderen worden gestimuleerd zelf op te ruimen. Hiervoor is de omgeving zo ingericht dat kinderen door middel van de plaatjes op de bakken, weten waar iets opgeruimd moet worden of waar ze iets kunnen pakken.
- De pedagogisch medewerker toont geduld voor ideeën en oplossingen van het kind en gaat indien de situatie het toelaat hierin mee. Ook worden kinderen gestimuleerd om de plannetjes die ze hebben uit te voeren.
- Er worden aan kinderen keuzemogelijkheden aangeboden.

2.1.4 PRATEN EN UITLEGGEN

De pedagogisch medewerkers communiceren voortdurend met de kinderen; zij vertellen aan de kinderen wat ze doen of wat er gaat gebeuren. Op deze manier worden de omgeving en gebeurtenissen die zich op de groep afspelen voorspelbaar voor de kinderen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig is en dat de pedagogisch medewerker mét de kinderen praat en niet tegen de kinderen. Bij Kinderopvang Pinkeltje wordt deze interactievaardigheid concreet toegepast in de praktijk op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker stemt inhoud en taal af op de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind.
- De pedagogisch medewerkers bieden zoveel mogelijk taal aan, aan de kinderen. Dit kan gedaan worden door te benoemen wat er gaat gebeuren, wat er te zien is, wat er gedaan wordt, wat het kind doet. Hierbij worden heldere en duidelijke instructies gegeven aan de kinderen.
- De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen, zij laten zien dat ze de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie, door bijvoorbeeld door te vragen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten. Kortom de pedagogisch medewerkers voeren echten gesprekken met kinderen.
- De pedagogisch medewerker gebruikt taal op een speelse manier door bijvoorbeeld liedjes te zingen, versjes en rijmpjes voor te lezen en moppen te vertellen
- Het kind wordt de gelegenheid gegeven om zelf te bepalen waar het over wil praten. Daarnaast wordt er elk moment geduldig geluisterd naar de kinderen, wordt uitgebreid wat de kinderen zeggen en worden contactmomenten duidelijk afgesloten.
- De pedagogisch medewerker creëert een rijke talige omgeving door bijvoorbeeld gebruik te maken van woordkaarten, afbeeldingen, naamstickers op meubels. Daarbij wordt er een leerzaam en prikkelend taalaanbod geboden, hier moet gedacht worden aan een rijke woordenschat, verschillende gesprekjes met de kinderen en taalgrapjes. Dit wordt gecombineerd met het werken in kleine groepjes.
- De pedagogisch medewerker leest regelmatig voor aan een klein groepje kinderen in de bibliotheek.
- De pedagogisch medewerker observeert regelmatig de taalontwikkeling van het kind.
- Indien nodig kan er extra ondersteuning worden gegeven op het gebied van taal. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van gebaren bij het aanbieden van taal, met name bij kinderen met een taalachterstand.

2.1.5 EMOTIONELE VEILIGHEID BABY'S

Wij zijn ons bewust van de hoeveelheid prikkels in een dagopvanggroep en proberen deze dan ook te beperken. Dat geldt zeker voor baby's gedurende de wenperiode en bij de breng- en haalmomenten. Dit ziet u onder andere terug in:

- Wij maken gebruik van vaste pedagogisch medewerkers op de groep, die een specifiek aanvullende cursus babyspecialist hebben gevolgd.
- Wij gebruiken draagzakken, wanneer wij merken dat een baby'tje dit fijn vindt of hier rustig van wordt.

- Wij benoemen aan de baby's wat we doen, voorspelbaar zijn zodat het kind weet waar hij aan toe is, is erg belangrijk.
- In behoeftes van baby's zo snel mogelijk voorzien. Wij zijn namelijk bekend met Dunstan babytaal.
- Het dagelijks creëren van rustmomenten, bijvoorbeeld een boekje lezen, naar muziek luisteren of even alleen in de (grond)box spelen. Daarnaast de inzet van het snoezelen om kinderen meer te laten ontspannen.
- Het kind laten merken dat je er bent, bijvoorbeeld door te praten of te zingen. Zodat het kind zich vertrouwt (gaat) voelen.
- Gekozen kleuren op de groep, met name op de KDV groep worden zachte kleuren gebruikt.
- Het zo veel mogelijk waarborgen van de drie R's Rust, Reinheid en Regelmaat. Waarbij we een vierde R bijvoegen namelijk Respect voor de eigenheid van het kind.
- Wij zullen de baby'tjes ook altijd basisbevestigend dragen, waarbij wij de billettjes altijd ondersteunen.

2.1.6 MENTORSCHAP EN VASTE GEZICHTEN

Voor de kinderen van 0-4 jaar geldt het vaste gezichtencriterium. Voor de 0-jarigen geldt dat het kind, afhankelijk van het aantal pedagogisch medewerkers dat werkzaam is op de groep, maximaal drie vaste gezichten mag hebben. Op een groep waar twee medewerkers werkzaam zijn, mag een baby maximaal twee vaste gezichten hebben. Op de dag dat de baby aanwezig is, is er één van deze vaste gezichten aanwezig, naast dit vaste gezicht wordt er een vertrouwde/bekende pedagogisch medewerker ingezet. Voor kinderen vanaf 1 jaar geldt dat zij maximaal vier vaste gezichten mogen hebben als er dagelijks gewerkt wordt met vier pedagogisch medewerkers op de groep. Op een groep waar drie pedagogisch medewerkers werkzaam zijn, mag een kind vanaf 1 jaar maximaal drie vaste gezichten hebben. Voorbehouden aan ziekte en/of vakantie van medewerkers is er elke dag een vast gezicht aanwezig. Om de kans van afwezigheid van een vast gezicht te minimaliseren gaan de vaste gezichten nooit tegelijkertijd op vakantie. Echter kan het voorkomen dat tijdens een vakantie van een vast gezicht, het andere vaste gezicht ziek wordt. In deze situatie van overmacht is er ten alle tijden een vertrouwd/bekend gezicht aanwezig. Dit is een van de andere vertrouwde/bekende pedagogisch medewerkers, de kinderen kennen deze pedagogisch medewerker goed, gezien zij altijd naast de vaste gezichten werkzaam zijn op de groep.

Kinderen hebben allemaal een eigen mentor, dit is een van de pedagogisch medewerkers van de groep waar het kind geplaatst is. Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind, is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en het kind, en voert de oudergesprekken. De pedagogisch medewerkers informeren tijdens het welkomstgesprek de ouders en het kind wie de mentor is. Daarnaast maken zij via de mail aan de ouder bekend wie de mentor is. Dit gebeurt bijvoorbeeld ook als een kind overgaat van het KDV naar de BSO en daardoor een nieuwe mentor krijgt. De mentor volgt het kind in de groep, zorgt bij de BSO bijvoorbeeld voor een 'maatje' voor het nieuwe kind, legt de ontwikkeling en het welbevinden vast, onderhoudt contact met het mentorkind en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s).

2.1.7 WENNEN

Inschrijving en intake

Als wij het inschrijfformulier terug gekregen hebben ontvangt u een bericht van inschrijving en een bericht of de gewenste opvang vrij is. Hierna vragen wij u contact met ons op te nemen om een afspraak te maken voor een plaatsing/kennismakingsgesprek. Daarna volgt het gesprek waarin u kennis maakt met de leiding en de groep waarvan uw kind deel gaat uitmaken. U wordt persoonlijk geïnformeerd over de gang van zaken in de groep en er worden afspraken gemaakt over de wenperiode. Ouders kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden in de omgang met hun kind. In dit gesprek wordt ook praktische informatie uitgewisseld over voeding/dieet of andere gewoontes van uw kind. Ook is het belangrijk informatie uit te wisselen over het gedrag en de aard van uw kind.

Extern wennen

Wennen op het kinderdagverblijf

Niet alleen de kinderen, maar ook de ouders moeten wennen aan een nieuwe situatie. Minimaal twee weken voordat de opvang start, wordt u door één van onze pedagogische medewerkers (telefonische) benaderd voor het wennmoment. Zo'n wennmoment kan voor ieder kindje anders zijn gezien ieder kindje iets anders nodig heeft.

We vragen u om het volgende mee te nemen bij de eerste afspraak op het kinderdagverblijf: voeding voor de baby als het kind andere voeding dan de verstrekte voeding krijgt, speentje, eigen flesje als u dit wilt, reservekleding, iets vertrouwd van thuis: een knuffeltje of doekje waaraan het kind gehecht is; foto van het kindje zelf, foto van het gezin.

Onze voorkeur gaat ernaar uit dat één ouder (voor de rust op de groep één ouder) de eerste keer samen met het kind komt wennen. Dan kan men zien hoe het gaat op de groep en kan de ouders ons voor doen hoe hun kind wordt verzorgd. Zodat wij samen met u kunnen kijken hoe we de handelingen het beste kunnen uitvoeren. De eerste keer wennen in aanwezigheid van de ouder zal ongeveer een uur duren. De tweede keer verzorgen en begeleiden de pedagogisch medewerksters de baby op de groep en de ouder blijft erbij, zodat de overgang voor de baby zo rustig mogelijk verloopt. Deze tweede keer wennen duurt ook ongeveer een uur. De derde keer verzorgen de pedagogisch medewerksters de baby op de groep en de ouder verlaat de groep. Het kind blijft dan voor twee uur op de groep.

Wennen op de buitenschoolse opvang

Kinderen maar ook ouders moeten wennen aan de BSO. De overgang van thuis naar de buitenschoolse opvang moet zo geleidelijk mogelijk verlopen. Er kan gebruik gemaakt worden van 2 momenten om te wennen als u dat wenst: 1 keer 1 uur samen met de ouder en vervolgens komt het kind een keer 2 uur alleen wennen op de groep. Dit is geheel kosteloos. De mentor van het kind wijst voor het kind een buddy aan die het kind wegwijs maakt op de buitenschoolse opvang groep, zodat het kind zich sneller op zijn gemak voelt op de groep.

Intern wennen

Van KDV naar Peuteropvang

Stroomt een kind via het kinderdagverblijf door naar de peutergroep, dan gaat het kind twee keer wennen op de peutergroep. De eerste keer zal dit ongeveer een uur zijn en de tweede keer twee uur. De mentor van het kind draagt informatie over het kind over aan de nieuwe mentor. Ouders krijgen een rondleiding en intake gesprek op de peutergroep. Tijdens de intake worden ouders op de hoogte gesteld van de nieuwe mentor. Ouders worden ook per mail hierover geïnformeerd. Wanneer er zaken zijn voor de pedagogisch medewerksters die van belang zijn om te weten, dan worden deze besproken tijdens de intake.

Van KDV naar BSO

Stroomt een kind via het kinderdagverblijf door naar de BSO, dan gaat het kind maximaal 4 keer voor de vierde verjaardag oefenen op de BSO groep. De eerste keer zal ongeveer een uur zijn en de tweede keer zal het kind ongeveer twee uur wennen. De andere twee keer wennen kan in overleg met de ouder plaatsvinden, afhankelijk van hoe de eerste twee keer zijn verlopen. Gedurende het wennen zal een van de kinderen de buddy zijn van het nieuwe kind, zodat het kind zich sneller op zijn gemak voelt op de groep. De mentor van het kind draagt informatie over het kind over aan de nieuwe mentor. Ouders krijgen een rondleiding op de buitenschoolse opvang en worden tijdens de rondleiding en per mail op de hoogte gesteld van de nieuwe mentor. Wanneer er zaken zijn voor de pedagogisch medewerksters die van belang zijn om te weten, dan worden deze besproken tijdens de rondleiding.

2.1.8 OUDERCONTACTEN

Samenwerking met ouders is belangrijk voor de emotionele veiligheid van de kinderen. Daarom streven we naar een hoge ouderbetrokkenheid. In dialoog met ouders wisselen we ideeën en belangen uit en delen wij informatie en ervaringen ook via het contactboekje van het kindje. We vragen ook ouders om duidelijk te zijn naar hun kind over wat er gebeurt, wanneer ze weggaan, etc. Samen zorgen we voor rustige en duidelijke ontvangst- en afscheidsmomenten. Voor alle situaties geldt dat we kijken naar de behoeften en het karakter van het individuele kind.

Contactmomenten

Wij hechten veel waarde aan het contact met de ouders om tot een goede afstemming te komen. Dit doen we op verschillende manieren:

- Dagelijks contact tijdens de haal- en brengmomenten.
- Schriftelijk via het contactboekje voor de kinderen van 0 tot 2 jaar.
- Het oudergesprek dat 2 keer op een jaar plaatsvindt.
- Via de nieuwsbrief met weetjes en informatie

- Via whatsapp sturen wij informatie over hoe het met het kindje gaat en ook sturen we foto's van het kind wanneer ouders dit wensen.
- Verder bieden wij alle gelegenheid tot een gesprek met de ouders.

Haal- en brengmomenten

Aan het begin en eind van de dag houden wij een overdrachtsgesprek met de ouders. Tijdens brengmomenten van de kinderen horen wij graag hoe het met het kind gaat en of er eventuele bijzonderheden zijn waar we rekening mee moeten houden op de opvang. Bij de allerkleinste kinderen willen we graag weten wanneer ze voor het laatst gedronken hebben en wanneer ze uit bed zijn gekomen. Op deze manier zijn de pedagogische medewerkers goed geïnformeerd om ervoor te zorgen dat kinderen zich prettig kunnen voelen op de opvang. Aan het eind van de dag vertellen we aan de ouders hoe het is gegaan. We vertellen wat het kind gedaan heeft en wat ons is opgevallen. In de contactboekjes die elk kindje krijgt van 0 tot 2 jaar kan de ouder zien wat/hoeveel het kind gegeten en gedronken heeft en hoe lang het kind heeft geslapen. Wij streven naar een "effectief" haal- en brengmoment voor ouders.

2.2 PERSOONLIJKE COMPETENTIES

Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor kinderopvang Pinkeltje maatgevend voor de begeleiding van het kind. Kinderopvang Pinkeltje stimuleert de hele ontwikkeling van het kind zowel lichamelijk, verstandelijk, sociaal- emotioneel, maar ook op het gebied van taal en creativiteit. Een rijke voorbereide omgeving en diverse activiteiten in zowel groepsverband als individueel zijn belangrijk voor een kind om zijn/haar persoonlijke competentie te ontwikkelen. De pedagogisch medewerker houdt hierbij altijd rekening met de ontwikkelingsfase waar het kind zich op dat moment in bevindt.

2.2.1 LICHAAMELIJKE ONTWIKKELING

Bij de ontwikkeling van het lichaam, ook wel de motoriek genoemd zijn er twee soorten vaardigheden: de grove en de fijne motoriek. Grove motoriek is gericht op grote bewegingen, zoals rennen en kruipen, terwijl fijne motoriek kleine, nauwkeurige bewegingen betreft, zoals tekenen of kralen rijgen. Naar mate kinderen ouder worden, ontwikkelen zij steeds meer motorische vaardigheden zoals lopen, springen en voetballen, wat bijdraagt aan hun zelfstandigheid. Er is een nauwe relatie tussen de grove en de fijne motoriek, waarbij kinderen vaak eerst de grove vaardigheden beheersen voordat zij aan de fijne motoriek beginnen. Bij Kinderopvang Pinkeltje wordt de motorische ontwikkeling van kinderen gestimuleerd door middel van activiteiten die passen bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Baby's verkennen voornamelijk hun eigen lichaam en de omgeving door middel van sensomotorische activiteiten. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de motoriek van baby's te stimuleren:

- Sensomotorisch materiaal zoals knisperboekjes, houten rammelaars maar ook stoffen knuffeltjes.
- Sensomotorische activiteiten zoals kinderen laten voelen aan verschillende soorten voorwerpen
- Ruimte geven om te bewegen, bijvoorbeeld tijdens het verschoonmoment.
- Aanmoedigen met woorden
- Babygym
- Blokken/ zachte ballen

Dreumesen gaan ingewikkeldere vaardigheden oefenen, zoals klimmen en bouwen. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de motoriek van dreumesen te stimuleren:

- Buiten spelen; fietsen, klimmen.
- Dansen en beweegspellen
- Constructiemateriaal zoals duplo
- Sensomotorische activiteiten zoals spelen met scheerschuim.
- Ballen voor buiten.
- Zelf dingen laten doen, zoals kleine opdrachtjes laten uitvoeren (helpen met opruimen bijvoorbeeld)
- Knutselactiviteiten/ tekenen.

Peuters ontwikkelen hun zelfstandigheid door bijvoorbeeld hun eigen sokken aan te trekken of naar het toilet te gaan. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de motoriek van peuters te stimuleren:

- Zelf dingen laten doen, zoals zelf materialen uit de kast pakken.
- Buiten spelen; fietsen, klimmen op het klimrek enz.
- Ballen voor buiten
- Constructiemateriaal zoals blokken en noppers.
- Knutselactiviteiten; er is een teken en knutselhoek waar kinderen zelf materialen kunnen pakken die ze nodig hebben voor tekenen/knutselen.
- Sensomotorische activiteiten; er is een sensobak op de peutergroepen met materialen die passend zijn bij het thema.

Schoolgaande kinderen krijgen steeds meer controle over hun bewegingen en gaan zich steeds meer bezighouden met ingewikkeldere vaardigheden. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de motoriek van schoolgaande kinderen te stimuleren:

- Buitenspeelactiviteiten als: touwtje springen, hinkelen, fietsen, stappen, rennen, springen, klimmen en klauteren, tikkertje, voetbal.
- Dansactiviteiten/beweegactiviteiten zoals twister
- Knutselactiviteiten

Zoals hierboven te lezen is bieden wij bij Kinderopvang Pinkeltje voldoende vrije spelmomenten aan, waarin de kinderen kunnen spelen met speelmateriaal dat aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind, en hen uitdaagt in het eigen maken van de motorische vaardigheden. Daarnaast bieden wij georganiseerde activiteiten aan, waarin kinderen worden gestimuleerd in zowel hun grove als fijne motorische ontwikkeling.

2.2.2 CREATIEVE VAARDIGHEDEN

Bij het ontwikkelen van creatieve vaardigheden gaat het om het stimuleren van het creatieve denkproces. Kinderen hebben van nature een creatieve geest, wat te zien is in hun spel, gebruik van speelgoed, probleemoplossend vermogen en knutselactiviteiten. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en verbeeldingskracht te benutten en kinderen de ruimte te geven om zichzelf creatief te uiten. Bij het aanmoedigen van deze creativiteit moeten medewerkers zich aanpassen aan verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus.

Baby's ontdekken de wereld door middel van zintuigen. Ze vinden het interessant om verschillende structuren te ontdekken met hun handen en mond en ontdekken dat sommige speeltjes geluid kunnen maken. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de creativiteit van baby's te stimuleren:

- Geluid producerend materiaal; bijvoorbeeld rammelaars en muziekdoosjes.
- Sensomotorische activiteiten en materialen zoals materialen met verschillende structuren en verschillende soorten materiaal; hout, kunststof, stof, voelboekjes enz.
- Snoezelen

Dreumesen richten zich nog niet op gerichte knutselactiviteiten maar vinden het leuker om te klieren met hun vingers en om dingen na te bootsen die ze anderen zien doen. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de creativiteit van dreumesen te stimuleren:

- Sensomotorische activiteiten zoals spelen met scheerschuim
- Knutselactiviteiten (vingerverven, scheuren, plakken)
- Muziek maken met muziekinstrumentjes.
- Fantasierijk speelmateriaal zoals Playmobil, verkleedkleden, diertjes.

Peuters zijn in staat om steeds gericht aan knutselactiviteiten te werken en worden steeds meer zelfstandig. Zij oefenen met verschillende soorten knutselmateriaal of met fantasierijk speelgoed, om hun creativiteit te ontwikkelen. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de creativiteit van peuters te stimuleren:

- Sensomotorische activiteiten zoals de sensobak op de peutergroep.
- Knutselactiviteiten (knippen, plakken, prikpenen, stempelen)

- Muziek maken met de muziekinstrumenten, waarbij kinderen al gerichter hard en zacht en snel en langzaam kunnen onderscheiden (zie cognitieve ontwikkeling)
- Fantasierijk speel materiaal zoals verkleedkleden, in de huishoek in de keuken met de pannetjes/kopjes/schoteltjes een eetmoment naspelen.

Schoolgaande kinderen hebben vaak nog een sterkere creativiteit en verbeeldingskracht, wat tot uiting komt in hun fantasiespel. Ze bedenken zelf dansjes en maken ingewikkelde knutselwerkjes. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de creativiteit van schoolgaande kinderen te stimuleren:

- Diverse soorten knutselmaterialen aanbieden en kinderen daarvan zelfstandig iets laten maken.
- Gerichte knutselactiviteiten aanbieden, bijvoorbeeld rondom bepaalde feestdagen.
- Dans en toneel activiteiten, zoals toneelstukjes opvoeren.
- Mee laten zoeken naar oplossingen bijvoorbeeld bij het ontstaan van conflicten (creatieve oplossingen laten bedenken)
- Fantasierijk speel materiaal zoals verkleedkleden waarmee rollenspel gespeeld kan worden.

2.2.3 VERSTANDELIJKE ONTWIKKELING

De verstandelijke ontwikkeling, of de cognitieve ontwikkeling, heeft betrekking op het leerproces bij kinderen, waarbij de cognitieve vaardigheden worden aangeleerd, zoals denken, bewustzijn, concentratie, geheugen, waarneming en informatieverwerking. Deze vaardigheden worden geleidelijk aan verworven vanaf de babytijd tot aan de schoolgaande leeftijd en zijn nauw verbonden met de socialemotionele en motorische ontwikkeling.

Bij baby's zijn de reacties vooral gericht op hun reflexen en behoeften, maar door herhaling van deze reflexen leren ze de wereld om hen heen kennen. Vanaf vier maanden begint het oorzaak-gevolg denken zich te ontwikkelen en vanaf zeven maanden leren kinderen doelgericht spelen en begint het abstract denken zich te ontwikkelen. Op tien maanden leren ze dat pedagogisch medewerkers of ouders weer terugkomen als ze weggaan. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de cognitieve ontwikkeling van baby's te stimuleren:

- Verdwijnspeletjes (materialen onder doek verstoppen en weer tevoorschijn halen)
- Sensomotorisch speel materiaal (zie hiervoor ook de creatieve ontwikkeling)
- Kiekeboe spellen (eenkennigheidsperiode)

Dreumesen leren steeds beter de wereld om hen heen kennen en leren logisch na te denken en problemen op te lossen. Ze begrijpen de gesproken taal beter en leren door imiteren. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de cognitieve ontwikkeling van dreumesen te stimuleren:

- Oorzaak-gevolg speel materiaal als materiaal dat kan bewegen/rollen/omvallen
- Inlegpuzzels
- Verschillende vormen die in juiste gatenvormen gepast moeten worden (vormenstoof)
- Kleine opdrachtjes geven zoals het helpen opruimen.

Peuters begrijpen beter waarvoor bepaalde materialen dienen en hebben al een beter inzicht in welke acties tot bepaalde gevolgen kunnen leiden. Ze leren vooraf na te denken over hun acties en ontwikkelen een geweten. Ze zijn ook nieuwsgierig en willen graag weten waarom dingen gebeuren zoals ze doen. Peuters leren door hun fantasie te gebruiken en ook door te imiteren. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de cognitieve ontwikkeling van peuters te stimuleren:

- Gesprekjes aangaan met kinderen/kleine vraagstukken voorleggen
- Fantasierijk speel materiaal, zoals verkleedkleden
- Moeilijkere puzzels/ ontwikkelingsgerichte activiteiten, kleurenspeletjes.
- Cognitieve activiteiten als de kring/denkspelletjes
- VE programma Uk en Puk (zie hiervoor het hoofdstuk over het VE programma)

Schoolkinderen zijn steeds meer geïnteresseerd in wat er om hen heen gebeurt en waarom dit zo is. Op school houden zij zich vooral bezig met cognitieve vaardigheden, zoals concreet denken. Zij gebruiken daardoor steeds minder vaak hun fantasie maar houden zich bezig met maatschappelijke onderwerpen zoals oorlog en

armoede. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de cognitieve ontwikkeling van schoolgaande kinderen te stimuleren:

- Met kinderen in gesprek gaan over verschillende onderwerpen
- Vragen beantwoorden/voorzien van kennis; kinderen laten nadenken door vragen te stellen.
- Moeilijkere puzzels
- Spelletjes/activiteiten waarbij nagedacht moet worden, zoals raadsels, rebussen en woordzoekers.

2.2.4 TAALVAARDIGHEDEN

Kinderen leren al vanaf jongs af aan taal doordat zij taal horen en betekenis geven aan de wereld om hen heen. Bij Kinderopvang Pinkeltje wordt er alleen Nederlands gesproken met de kinderen en de pedagogisch medewerkers praten voortdurend met hen om de woordenschat te vergoten. Zij benoemen hun eigen handelingen en die van de kinderen, evenals gevoelens en behoeften. De interactie met kinderen vindt plaats in verschillende vormen en op basis van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Voor baby's is het belangrijk om de gesproken taal te horen, ook al kunnen ze zelf nog niet praten. Dit geeft hen een gevoel van veiligheid en bereidt ze voor op dingen die komen gaan. Baby's maken zelf vooral non-verbaal contact maar vanaf ongeveer zeven maanden zoeken zij meer interactie met de mensen om zich heen. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de taalontwikkeling van baby's te stimuleren:

- Handelen benoemen bijvoorbeeld tijdens het verschoonmoment (zowel de eigen als die van kind)
- Reageren op contactinitiatieven (klanken herhalen, uitbreiden) en oefenen met dialoog
- Non-verbaal contact, bijvoorbeeld door te imiteren
- Boekjes kijken/voorlezen
- Liedjes zingen

Dreumesen leren woorden door de gesproken taal om hen heen te imiteren en zullen losse woorden benoemen, gevolgd door zinnen van twee en drie woorden. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de taalontwikkeling van dreumesen te stimuleren:

- Handelen benoemen (zowel de eigen handelingen als die van kind)
- Liedjes zingen bijvoorbeeld tijdens vaste overgangsmomenten.
- Voorlezen op een interactieve manier, bijvoorbeeld met voorwerpen erbij.
- Kleine opdrachtjes geven, bijvoorbeeld laten helpen met opruimen.
- Dingen om kinderen heen benoemen, bijvoorbeeld iets wat buiten gebeurt of iets wat er op de groep gebeurt.

Peuters breiden hun woordenschat uit en kunnen beter gesprekken voeren in de vorm van een dialoog. Pedagogisch medewerkers ondersteunen hen hierin en moedigen hen aan om te oefenen met de grammatica. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de taalontwikkeling van peuters te stimuleren:

- Ondersteunen in grammaticagebruik door het juiste woord in de zin te herhalen
- Gesprekjes voeren met de kinderen (zie ook de interactievaardigheid praten en uitleggen)
- Voorlezen
- Liedjes zingen
- Spelletjes waarin kleuren benoemd worden of plaatjes (memory, lotto)
- VE activiteiten; zie hiervoor het hoofdstuk over het VE programma

Schoolgaande kinderen breiden hun woordenschat verder uit en leren steeds meer over de structuur van taal. Daardoor kunnen zij zich ook steeds beter uiten over hun gevoelens, hun meningen en over hun gedachten. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om de taalontwikkeling van schoolgaande kinderen te stimuleren:

- Ondersteunen in grammaticagebruik
- Gesprekjes/discussies voeren
- Kleine vraagstukjes voorleggen
- Taalspelletjes doen met de kinderen bijvoorbeeld tijdens een tafelmoment.

2.2.5 ACTIVITEITEN BIJ KINDEROPVANG PINKELTJE

Op de peutergroep wordt gewerkt met het VE programma Uk en Puk. Vanuit deze methode worden diverse themagerichte activiteiten aangeboden, zie hiervoor het hoofdstuk over het VE programma. Verder worden op de verticale KDV ook activiteiten aangeboden geïnspireerd op de methode van Uk en Puk. Er worden gezamenlijk en in overeenstemming met de basisschool activiteiten aangeboden. In bijlage 1 wordt het beleid ten aanzien van de VE verder beschreven.

Driemaal per jaar vindt er overleg plaats tussen pedagogisch medewerkers van Pinkeltje en de onderbouw leerkrachten van basisschool de Schakel. Tijdens dit overleg, worden gezamenlijke thema's met de onderbouw afgestemd, passend binnen de programma's die gehanteerd worden.

Soms worden er activiteiten georganiseerd waar kinderen van peutergroep Duimelot en de basisschool gezamenlijk aan mee kunnen doen. Dit is niet op vaste tijden of dagen maar komt wel eens voor binnen een bepaald thema. De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat bij gezamenlijke activiteiten de groepsgrootte niet groter is dan 16 kinderen. De PM'er zorgt voor toezicht op de peuters bij activiteiten buiten de eigen groepsruimte.

Daarnaast worden er verschillende activiteiten aangeboden voor het kinderdagverblijf.

- Voorlezen; elke vrijdagochtend komen er groep 6 leerlingen voorlezen op de peutergroep. Dit betreft ongeveer 5 leerlingen. Deze voorleesactiviteit duurt ongeveer 15 minuten. De groep 6 leerlingen komen alleen en vertrekken wanneer het boek uit is.
- Yogales; soms wordt er door een docente van buitenaf een yogales gegeven aan de peuters. Hierbij is altijd een pedagogisch medewerker van de eigen groep aanwezig.
- Gymles; ook wordt er voor de peuters van de peutergroep af en toe een gymles gegeven door een gymdocent van Hulst voor elkaar. Bij deze activiteiten is altijd een pedagogisch medewerker van de eigen groep van het kind aanwezig, zodat het kind hier altijd op kan terugvallen en de emotionele veiligheid gewaarborgd blijft.
- Vieringen/thema's; er worden soms naar aanleiding van een bepaald thema of een bepaalde feestdag gezamenlijke vieringen georganiseerd. Ook worden er soms gezamenlijke projecten georganiseerd.
- Wandelen; de pedagogisch medewerkers nemen kinderen soms mee uit wandelen in de buurt.

2.2.6 ONTWIKKELINGSSTIMULERING

Binnen deze interactievaardigheid gaat het om de wijze waarop pedagogisch medewerkers kinderen stimuleren in de bovenstaande ontwikkelingsgebieden. Bij Kinderopvang Pinkeltje worden kinderen in de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling gestimuleerd door de juiste manier van communiceren en houding van de pedagogisch medewerkers, en een passend en uitdagend activiteiten- en speel materiaal aanbod. Hierbij is het doel van de pedagogisch medewerker is om het kind te begeleiden in de ontwikkelingsprophetjes. Het kind zal het vroeg of laat zelf aangeven wanneer het toe is aan de volgende sprong.

Bij Kinderopvang Pinkeltje stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling door:

- De inrichting en de materialen op de groep dagen uit tot spelen, ontdekken en onderzoeken. De ruimte wordt regelmatig verandert en er worden nieuwe materialen aangeboden die uitnodigen tot spel. Zo is er op de peutergroep een sensobak, die passend is ingericht bij het thema, bijvoorbeeld met sneeuw in de winter. Er is een thematafel, waarop materialen staan die passen bij het thema. Ook zijn er verschillende hoekjes; de verkleedhoek, boekenhoek. In deze hoeken worden de materialen ook naar het thema aangepast.
- De stimulering van de kinderen wordt afgestemd op de aandacht, de stemming en het begripsniveau van het kind.
- De pedagogisch medewerker heeft oog voor de talenten van kinderen en zorgt voor een gevarieerd activiteiten aanbod waarin kinderen talenten en interesses kunnen onderzoeken.
- De pedagogisch medewerker kijkt en luistert tijdens het spel van de kinderen om te onderzoeken waar de interesses van de kinderen en de zone van naaste ontwikkeling liggen en helpt het kind een stapje verder in zijn/haar ontwikkeling.
- De pedagogisch medewerker observeert en biedt af en toe uitdaging aan en kijkt of het kind hierop ingaat. Als het kind hier niet op ingaat, respecteert de medewerker het kind en wacht het tot een volgend moment.

- De pedagogisch medewerker prikkelt de nieuwsgierigheid van de kinderen en richt de aandacht van de kinderen op ervaren en ontdekken.
- Qua spel biedt de pedagogisch medewerker een mix aan van vrij spel en begeleide activiteiten.
- De pedagogisch medewerker verbindt zich met het spel van de kinderen door vragen te stellen, andere mogelijkheden te geven, iets toe te voegen, materialen te combineren en mee te spelen.
- De pedagogisch medewerker maakt gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren. Oftewel het aangrijpen van ongeplande leermomenten. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebt, maar dat door een vraag of opmerking van een kind een leermoment ontstaat. De pedagogisch medewerker grijpt deze kans en maakt hiervan een leermoment. Voorbeelden zijn, een kindje benoemt een kleur van de beker die hij krijgt. De pedagogisch medewerker speelt hier op in door de andere kleuren van de bekertjes gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerker pikt signalen op van de kinderen en maakt hier een spelenderwijs, kort en leuk leermoment van.
- De pedagogisch medewerker wijst de kinderen op nieuwe mogelijkheden van spel materiaal. Dit kan al door zelf mee te gaan spelen en het speelgoed op een andere manier te gebruiken. Kinderen zullen dat gaan imiteren.

2.3 SOCIALE COMPETENTIES

Kinderen leren veel van elkaar door samen te spelen in groepen. Dit biedt hen een veilige en sociale omgeving waar ze hun sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen, die ze later op school nodig hebben. Ze leren bijvoorbeeld om rekening met elkaar te houden, om te delen en te wachten op hun beurt. Dit helpt hen om beter te communiceren en conflicten te voorkomen en op te lossen. De pedagogisch medewerker heeft hierbij een belangrijke rol, vooral bij baby's en dreumesen. Bij peuters worden de sociale contacten met andere kinderen belangrijker en de medewerkers begeleiden hen dan om samen te spelen, op te ruimen, te delen en te wachten.

2.3.1 SAMENSPEL

Kinderen ontwikkelen zich vooral in hun sociale vaardigheden door te spelen en contact te maken met anderen. Kinderopvang Pinkeltje biedt kinderen de kans om op een speelse manier te leren hoe zij deze vaardigheden kunnen ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers geven kinderen de kans om samen te spelen, rekening houdend met de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen.

Baby's genieten van het kijken naar andere kinderen en gaan steeds meer opzoek naar het contact met anderen door het imiteren van geluiden. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om het samenspel van baby's te stimuleren:

- Naast elkaar leggen/tegenover elkaar neer zetten
- Betrekken bij activiteiten met oudere kinderen
- Sociale interactie met de pedagogisch medewerker

Dreumesen zijn nog niet in staat zich te verplaatsen in anderen en vinden het lastig om samen te spelen en speelgoed te delen. Zij leren sociale vaardigheden door te experimenteren met grenzen en te reageren op reacties van anderen. Het naast elkaar spelen is een stap in de richting van samenspel en door te observeren en te imiteren oefenen ze in verschillende soorten spel. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om het samenspel van dreumesen te stimuleren:

- Naast elkaar laten spelen, bijvoorbeeld allebei met hetzelfde soort speelgoed
- Meespelen om zo een voorbeeld te zijn voor het kind
- Groepsactiviteiten, zoals een kort kringmomentje.

Peuters ontwikkelen zich in hun geweten en begrijpen dat bepaalde dingen niet mogen. Ze zijn zich bewust van de gevolgen van hun gedrag en beginnen zich meer in te leven in de gevoelens en behoeften van andere mensen. Begeleiding vanuit pedagogisch medewerkers is belangrijk om te leren hoe je rekening houdt met anderen en om te kunnen samen spelen. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om het samenspel van peuters te stimuleren:

- Stimuleren om samen te spelen met hetzelfde speelgoed.
- Meespelen met de kinderen, bijvoorbeeld in de keukenhoek
- Groepsactiviteiten ondernemen in kleine groepjes of in de grote groep
- Gezelschapsspellen onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Schoolgaande kinderen maken kennis met ruzie, concurrentie, rekening houden met anderen, agressiviteit en assertiviteit, omdat ze op school en de BSO met verschillende kinderen spelen. Door hun ontwikkelde empathie kunnen ze zich steeds meer inleven in anderen. Ook leren zij zichzelf steeds beter beheersen en gaan ze zich steeds meer vergelijken met anderen. De behoefte aan privacy en een eigen mening wordt steeds sterker. Bij Kinderopvang Pinkeltje bieden wij verschillende activiteiten en speelmaterialen om het samenspel van schoolgaande kinderen te stimuleren:

- Groepsactiviteiten ondernemen (bijvoorbeeld met elkaar op uitstapje)
- Gezelschapsspellen spelen, waarbij kinderen leren omgaan met winnen en verliezen.
- Toneelopvoeringen/dansuitvoeringen
- Kinderen stimuleren en ruimte geven om initiatief te nemen in bedenken van spel en begeleiden van spel

---

2.3.2 CONFLICTEN IN HET SAMENSPEL

Wanneer kinderen op dat punt zijn gekomen dat zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel, zullen er ook conflicten kunnen ontstaan tussen kinderen onderling. Zoals eerder benoemd zijn dreumesen en peuters namelijk nog niet volledig in staat om zich in te leven in de gevoelens en behoeftes van anderen en laten zich nog veelal leiden door de eigen gevoelens en behoeftes. Om deze reden is begeleiding vanuit de pedagogisch medewerkers van belang. Schoolgaande kinderen zijn al beter in staat om zich te verplaatsen in andermans gevoelens en behoeftes, maar zullen ook met elkaar in conflict kunnen komen doordat zij het niet met elkaar eens zijn. Bij Kinderopvang Pinkeltje ondersteunen en begeleiden wij kinderen binnen conflicten in samenspel door:

- Kinderen zoveel mogelijk eerst zelf het conflict te laten oplossen. De pedagogisch medewerker heeft met name vanaf de peuterleeftijd een coachende rol door kinderen eventueel te begeleiden bij het delen van bijv. speelgoed. Ze stimuleren de kinderen om bij het oplossen van een conflict naar elkaar te luisteren.
- Mocht het niet lukken om zelf een oplossing voor een conflict te bedenken dan zal de pedagogisch medewerker de kinderen begeleiden bijvoorbeeld door een aantal keuzes te geven voor een oplossing van het conflict en de kinderen zelf laten kiezen.
- Mocht het kind echt nog te jong zijn om zelf een keuze te maken of zelf een oplossing te bedenken dan zal de pedagogisch medewerker een oplossing aandragen en checken of het kind zich hierin kan vinden. De medewerker begeleidt de oplossing dan wel door uit te leggen wat zij doet en waarom ze dit doet.

2.3.3 INTERACTIE KINDEREN ONDERLING STIMULEREN

De pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Pinkeltje stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierin houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en leeftijdscategorieën, zoals deze omschreven zijn in paragraaf 2.3.1.

- De groepsruimte is een ruimte die echt van de groep is, dit is ook te zien aan hoe de groep eruit ziet. Zo hangen er op de groep foto's of namen van de kinderen met hun verjaardag.
- Gezamenlijke belevenissen worden vastgelegd en deze foto's worden naar de ouders toegestuurd.
- De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de groep zo ingericht is dat kinderen worden uitgenodigd tot samenspel, denk aan het maken van verschillende hoeken; bijvoorbeeld in de poppenhoek wordt het rollenspel gestimuleerd.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsgevoel door samen activiteiten te ondernemen en door rituelen te laten ontstaan. De gezamenlijk start van de dag is hiervan een mooi voorbeeld. Het is een terugkerend ritueel, waarin alle kinderen worden verwelkomd, elk kind wordt erkent als onderdeel van de groep hoewel de activiteit als groep ondernomen wordt.
- De pedagogisch medewerker geeft de kinderen de ruimte om met elkaar te spelen maar ook naast elkaar te spelen. Ook geeft de pedagogisch medewerker broertjes en zusjes van verschillende

leeftijden de kans om samen te spelen ook al zitten zij in een andere groep (tijdens het open-deurenbeleid)

- De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen.
- Er wordt op de groep regelmatig in kleine groepen gewerkt; bijvoorbeeld de oudste peuters en kleuters gezamenlijk activiteiten te laten ondernemen in een ruimte buiten de groepsruimte (zie het hoofdstuk over activiteiten en het verlaten van de stamgroep)
- De pedagogisch medewerker richt de aandacht van de kinderen op elkaar. Daarnaast begeleid ze kinderen bij het naar elkaar luisteren en nodigt ze kinderen uit om elkaar te helpen.
- De pedagogisch medewerker onderneemt in een vroeg stadium actie bij pestgedrag door middel van:
  - Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
  - Steun bieden aan het kind dat zelf pest
  - De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem
  - Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de school rond veiligheid en pesten waar de hele school bij betrokken is
  - Steun bieden aan de ouders

2.4 WAARDEN EN NORMEN

Ieder gezin heeft zijn eigen normen en waarden vanuit een eigen culturele achtergrond.

Normen gaan over het gedrag wat vanuit de maatschappij goed-of afgekeurd wordt. Waarden gaan over wat door de maatschappij belangrijk wordt gevonden. Kinderen leren de omgangsregels door ze af en toe te overschrijden. Wij zijn van mening dat in al ons handelen steeds iets terug te vinden is van onze eigen inzichten en ideeën, onze waarden en normen. Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van waarden en normen voortdurend een rol. Vanuit onze organisatie dragen we bewust uit:

- Ieders individuele vrijheid en integriteit respecteren/bewaken;
- Gelijkwaardigheid tussen mensen; we hechten er belang aan om kinderen te leren dat mensen verschillend zijn, maar dat ze zeker gelijkwaardig zijn. Naast de verschillen in cultuur zijn er meerdere verschillen te benoemen: verschil in achtergrond, in ontwikkeling en in temperament. Ook zal de thuissituatie niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat op de kinderopvang. We staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen.
- Waardering voor het leven; ons streven is om de kinderen al vroeg respect voor de natuur en voor alles wat leeft bij te brengen.
- Respectvol omgaan met elkaar; zowel met volwassenen als met kinderen. Volwassenen hebben hierin een voorbeeldfunctie. In principe zal de groepsleiding gewenst, respectvol, gedrag proberen te bevorderen.
- Het uiten van verbaal of fysiek geweld vinden wij onacceptabel. Als een kind ongewenst gedrag vertoont, corrigeren we het gedrag, maar maken we tevens duidelijk dat we niet het kind, maar slechts het gedrag onacceptabel vinden.
- Gelijke kansen voor jongens en meisjes.
- Kinderen leren deze waarden en normen primair door oefening en door de aanwezigheid van volwassen rolmodellen.
- Wij vinden het dan ook belangrijk dat alle medewerkers een open houding hebben en open staan voor feedback, zowel positief als negatief. Dit geldt voor alle relaties die worden aangegaan: met de kinderen, de ouders, de collega's en de leidinggevenden. Hierdoor worden signalen opgepakt en wordt samenwerken makkelijker.

Uitgangspunten voor het dagelijks handelen van de pedagogisch medewerker is oprecht luisteren naar het kind en het kind respecteren en waarderen zoals ze zijn. Binnen kinderopvang Pinkeltje zijn de normen en waarden terug te vinden in de regels van de groep, de indeling van de ruimtes, het handelen van de pedagogisch medewerker en de manier waarop er met elkaar wordt omgegaan.

2.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

We volgen voortdurend hoe kinderen zich ontwikkelen en houden hun 'welbevinden' in de gaten met het kind-volgsysteem. Daarmee bedoelen we of ze zich bij ons in de groep ontspannen en prettig voelen, hoe ze tot spelen komen en contact opbouwen met andere kinderen. We praten regelmatig met ouders over hoe het met

hun kind gaat. Dit komt niet alleen ter sprake tijdens de breng- en haalmomenten, maar ook via de mogelijkheid van een oudergesprek twee keer per jaar. Tijdens de groepsoverleggen, bespreken we regelmatig hoe het met de kinderen gaat. Binnen onze kinderopvang zijn we ingewerkt op het kind-volg-systeem 'Kijk'.

2.5.1 OBSERVEREN EN OUDERGESPREKKEN

Kinderopvang Pinkeltje maakt gebruik van het observatie systeem KIJK! van 0 tot 7 jaar. Hierin vullen we de observaties van een kindje en registreren we twee keer per jaar in juni en december de ontwikkelingen van de kinderen. Ouders geven bij intake schriftelijk toestemming of hun kind geobserveerd mag worden door middel van deze observatiemethode. Van ieder kind wordt een digitaal dossier aangemaakt. Ouders hebben de mogelijkheid om dit dossier ten alle tijden in te zien. Om de ontwikkeling van de kinderen verder te stimuleren, kunnen de pedagogisch medewerkers de KIJK observaties gebruiken om op speelse wijze de activiteiten af te stemmen op het ontwikkelingsgebied waarin het kind zich bevindt. Met behulp van het volgsysteem krijgen ouders en pedagogisch medewerkers een compleet beeld van de ontwikkeling van het kind.

Wanneer er bij een kind bijzonderheden in de ontwikkeling of problemen worden gesignaleerd, bespreken wij dit altijd eerst tijdens dit oudergesprek (zie het hoofdstuk over bijzonderheden in de ontwikkeling). Ouders geven kinderopvang Pinkeltje ook toestemming om hun kind te bespreken met een externe instantie zoals het consultatiebureau.

Twee keer per jaar nadat we de Kijk observaties hebben ingevuld, in juni en december, vindt ook een oudergesprek plaats tussen de ouder(s) en de mentor van het kind. Hierbij bespreken we de ontwikkeling van het kind. Ouders ontvangen enkele weken voor het KIJK! oudergesprek een uitnodiging. Ouders van de BSO kunnen door middel van een handtekening op de intekenlijst kenbaar maken dat zij geen oudergesprek wensen. Er is altijd de mogelijkheid meer gesprekken te voeren, als ouders hier behoefte aan hebben. Wordt een kind bijna vier jaar, dan wordt eenzelfde observatieformulier ingevuld met betrekking tot de ontwikkeling van het kind. Dit formulier wordt ingeleverd bij de leidinggevende. Wanneer scholen informatie willen over de ontwikkelingen en/of het welbevinden van een kind, dan zal Kinderopvang Pinkeltje haar informatie uitwisselen met basisscholen, maar doet dit alleen wanneer ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven. Met toestemming van ouders wordt dan het dossier wat is opgemaakt in het KIJK volgsysteem doorgestuurd naar school.

2.5.2 OVERDRACHT NAAR SCHOOL

De eerste levensjaren zijn uiterst belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. De overgang van de peutergroep naar de basisschool is een belangrijke stap in deze ontwikkeling. Daarom is het zo cruciaal om te zorgen voor een goede doorgaande leerlijn. De voorschoolse opvang bespreekt het Kijk formulier met de ouders alvorens het aan de basisschool te sturen. Moment van overdracht: 3 jaar en 11 maanden.

Bij de overgang van het kinderdagverblijf of peutergroep naar de basisschool en/of buitenschoolse opvang vragen we schriftelijk toestemming aan de ouders om relevante informatie over het kind mondeling, dan wel schriftelijk over te dragen aan school en BSO. We gebruiken hiervoor een overdrachtsformulier. De mentor van het kinderdagverblijf draagt het welbevinden van het kind over aan de mentor van de BSO groep. De peuteroverdracht vanuit de KIJK! wordt compleet gemaakt en uitgeprint. De peuteroverdracht wordt eerst mondeling besproken met ouders. Vervolgens tekenen ouders indien akkoord voor toestemming voor de overdracht aan de basisschool en BSO-groep. Hierdoor kan school en ook de buitenschoolse opvang vanaf het begin goed inspelen op het kind. Mochten ouders geen toestemming geven voor een mondelinge/warme overdracht naar de basisschool, dan kunnen zij er ook voor kiezen om alleen een koude overdracht te laten plaatsvinden door middel van het toesturen van het overdrachtsformulier en de KIJK-registratie.

Warme overdracht

Er vindt een gezamenlijk gesprek plaats tussen pedagogisch medewerkers van kinderopvang Pinkeltje en de leerkrachten van de onderbouw. De leerkrachten van de onderbouw van basisschool de Schakel kunnen vervolgens de ontwikkeling verder opvolgen in deze KIJK! observatiemethode.

2.5.3 OMGANG MET BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING

Soms zien we gedrag waar we ons zorgen over maken. Bijvoorbeeld als een kind zich heel erg terugtrekt, heel weinig praat of als een kind een terugval in de ontwikkeling laat zien die niet overgaat. Wanneer we ons zorgen maken, bespreken we dit zo snel mogelijk met de ouders. Het is belangrijk om te kijken of ouders onze zorgen herkennen. Samen denken we na over een eventuele reden voor het gedrag en mogelijke stappen. We spreken ouders hierover niet zomaar in de gang aan maar maken een aparte afspraak. Een ouder kan altijd een gesprek aanvragen om op een rustig moment over het kind te praten met de mentor.

Wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, wordt allereerst de laatste KJK-registratie doorgenomen. Wanneer hier onvoldoende in naar voren komt, kan de pedagogisch medewerker besluiten nogmaals (ongestructureerd) te observeren, waarbij de signalen en het gedrag van het kind objectief worden geregistreerd. Deze observatie zal besproken worden in een oudergesprek. Nu de signalen duidelijk in beeld zijn kan de pedagogisch medewerker naast advies van de leidinggevende/pedagogisch coach ook anoniem advies inwinnen bij bijvoorbeeld het consultatiebureau. Zij kunnen mogelijke handvatten bieden. Naar aanleiding van dit advies zal de pedagogisch medewerker samen met de ouders een plan van aanpak opstellen. Het kind krijgt op dat moment de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Tijdens het werkoverleg wordt besproken of- en er vervolgstappen nodig zijn en of we eventueel moeten doorverwijzen naar een zorginstelling, bijvoorbeeld als blijkt dat het plan van aanpak onvoldoende effect heeft. Vervolgens zullen wij het kind doorverwijzen naar bijvoorbeeld de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau, fysiotherapeut of logopediste of naar Juvent voor verdere ondersteuning en hulpverlening. De ouders tekenen bij de intake voor toestemming van overdracht van gegevens naar externe organisaties. Bij een vermoeden van kindermishandeling maken we gebruik van de 'Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld'.

Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij de leidinggevende en de pedagogisch coach hiervan op de hoogte. Zo kunnen zij het verloop van het doorlopen van het stappenplan volgen en monitoren en waar nodig ondersteuning bieden in bijvoorbeeld het observeren van het betreffende kind, het laagdrempelig bespreken van de signalen met de ouders, het voeren van het oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een VE coach vanuit Kinderopvang Pinkeltje, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogisch vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

HOOFDSTUK 3: VE BELEID

3.1 VE PROGRAMMA UK EN PUK

Visie op VE

De visie en doelstelling van het VE beleid is om te voorkomen dat kinderen achterblijven in hun ontwikkeling. VE is vooral geschikt om achterstanden te bestrijden, bijvoorbeeld op het gebied van taal, maar VE kan voor alle kinderen ingezet worden! Doordat wij bij ons op de peutergroep bewust alle ontwikkelingsgebieden stimuleren, krijgen kinderen een betere start op de basisschool en vergroten we hun kans op een goede schoolloopbaan. Vanuit onze algemene visie vinden wij het binnen de VE groep ook van belang om kinderen net een sprongetje verder te helpen in hun ontwikkeling, door hen te observeren en vervolgens uitdaging aan te bieden. Wij sluiten hierbij aan bij het kind en vinden dat kinderen zich vooral spelend ontwikkelen.

Daarom vinden wij het belangrijk dat spelend leren hoog op de agenda blijft staan. Daarbij houden wij de drie V's altijd in ons achterhoofd.

- Verkennen: inleven in wat de kinderen bezighoudt en wat ze willen
- Verbinden: aansluiten bij wat het kind al speelt
- Verrijken: impulsen geven aan het spel door iets nieuws in te brengen en verdiepende taal geven aan het spel van de kinderen.

Zo werkt het; Uk en Puk in de praktijk

Binnen Kinderopvang Pinkeltje wordt VE aangeboden op Peutergroep Duimelot, locatie Populierenstraat. Peutergroep Duimelot is 5 ochtenden in de week geopend van maandag tot en met vrijdag van 8:15 uur tot 12:15 uur. De eerste pedagogisch medewerkster is vanaf 8 uur aanwezig om de locatie te openen en voorbereidingen te treffen voor het betreffende dagdeel. De tweede pedagogisch medewerker is om 8:15 uur aanwezig. Ouders kunnen vanaf 8 uur binnenlopen met vragen omtrent de ontwikkeling en het welzijn van hun kind, de pedagogisch medewerkers staan dan klaar om hun advies en handvatten te geven indien gewenst. Vanaf 8:15 uur zijn de peuters welkom bij Duimelot. De ochtend gaat dan van start. Wij werken volgens een vast dagritme, het dagritme is te zien op onze dagritme kaarten/ Puk pictogrammen. Om 12:15 uur wordt de ochtend afgesloten.

Voor kinderen met een VE indicatie (afgegeven door JGZ, onder de voorwaarden die vernoemd worden in de samenwerkingsovereenkomst) bieden wij vanaf de leeftijd van 2 jaar, maar in ieder geval vanaf 2,5 jaar een 3^e en 4^e dagdeel peutergroep VE aan. Een dagdeel peutergroep VE is van 8:15 uur tot 12:15 uur = 4 uur. Zij mogen gebruik maken van 4 x 4 uur peutergroep en dit 40 weken per jaar. 16 uur per week x 60 weken (in 1,5 jaar) is 960 uur VE aanbod. Dit wordt gesubsidieerd door de gemeente en ouders betalen een eigen bijdrage. Alle peuters worden extra gestimuleerd, maar peuters met extra aandacht worden binnen de extra dagdelen extra gestimuleerd in hun ontwikkeling door begeleiding en door extra aandacht van de pedagogisch medewerker.

Wat houdt het programma in?

Uk en Puk is een totaalprogramma voor kinderen vanaf 0 tot 4 jaar. Uk en Puk is een ontwikkelingsmethodiek voor de jonge kinderen vol interactieve betekenisvolle activiteiten. Puk laat jonge kinderen spelenderwijs groeien in taal, rekenen, sociaal-communicatieve vaardigheden en motoriek.

Uk en Puk biedt veel uitdagende activiteiten, de kinderen leren spelenderwijs en doen zelf ontdekkingen. Bij Uk en Puk wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Een thema duurt gemiddeld 4 tot 6 weken en wordt aangepast aan de doelgroep. De pedagogisch medewerkers besluiten in onderling overleg welk thema ze kiezen. Er wordt bekeken of er aanpassingen nodig zijn wat betreft de doelgroep, welke materialen zijn nodig bij het thema, hoe kan de groepsruimte in themasfeer worden ingericht en welke activiteiten passen bij het thema. Via de activiteiten spin wordt een overzicht gemaakt van het thema.

De activiteiten spin houdt in dat er verschillende soorten activiteiten worden aangeboden: De kring, Expressie, Verzorgen, Voorleesverhaal/prentenboek, Spel, Hoek, Knutselen, Ontdekken, Bewegen en de Introductie en afsluiting van ieder thema. Van week tot week wordt er een activiteitenplanning gemaakt over de activiteiten die per dag gedaan worden. Zo weet de pedagogisch medewerker waar ze precies aan werkt. De thema's

kunnen naar eigen inzicht aangepast worden bij onverwachte gebeurtenissen, bijv. de geboorte van een broertje of zusje.

De methodiek Uk en Puk bestaat uit 10 thema's:

1. Welkom Puk
2. Knuffels
3. Hatsjoe
4. Hoera een baby
5. Wat heb jij aan vandaag?
6. Regen
7. Dit ben ik
8. Eet smakelijk
9. Reuzen en kabouters
10. Oef, wat warm!

De activiteiten binnen de thema's bestaan uit verschillende onderdelen; de Introductie, Kern, Uitbreiding en Afsluiting en binnen iedere activiteit wordt aandacht besteedt aan verschillende ontwikkelingsgebieden.

Het dagritme in relatie tot activiteiten

8:15	De kinderen worden gebracht, er vindt een overdracht plaats tussen pm'er en ouder. De kinderen hangen hun jas op en zetten hun rugzak neer. Vervolgens wassen zij hun handen en mogen dan vrij spelen.
9:15	Er vindt een gezamenlijk kringmoment plaats, de kinderen worden hierin welkom geheten. Er wordt een thema gerichte activiteit gedaan. Het dagritme wordt besproken met de kinderen aan de hand van dagritmekaarten.
9:30	Er wordt een activiteit ingezet, zoals knutselen, bewegen of spel, vanuit Uk en Puk. Dit kan plaatsvinden in een kleine groep of individueel. De activiteit is themagericht. De kinderen die niet deelnemen aan de activiteit, spelen in de hoeken.
10:15	Er wordt gezamenlijk fruit gegeten. Ook hier worden kansen gegrepen om de ontwikkeling te stimuleren, bijvoorbeeld door het noemen van de verschillende soorten fruit, het tellen van de bekers of het voeren van allerlei gesprekjes.
10:30	Er worden liedjes gezongen en er wordt een boekje voorgelezen, waarbij op een interactieve manier aandacht wordt besteed aan de taalontwikkeling. Na dit moment als alle kinderen het fruit op hebben, gaan de kinderen die dit kunnen zelfstandig naar het toilet of de luier wordt verschoond. De zelfstandigheid wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.
10:45	Er is ruimte voor vrij spel in de hoeken. Daarna worden kinderen gestimuleerd om zelfstandig op te ruimen, aan de hand van een opruim liedje. De kinderen kunnen het opruimen zelf, omdat door middel van foto's is aangeduid waar bepaald speelgoed hoort te liggen.
11:15	Er worden activiteiten aangeboden met het digibord, waarbij kinderen allerlei cognitieve vaardigheden kunnen oefenen.
11:30	De kinderen gaan buitenspelen, waarbij de grove motoriek aandacht krijgt of er een gezamenlijk spel wordt aangeboden.
12:15	De kinderen worden opgehaald.

VE Coach

Op de VE groep draagt de VE coach zorg voor coaching aan de pedagogisch medewerkers op het gebied van VE. Het aantal uren wordt berekend op basis van het aantal aanwezige doelgroepkinderen op de groep tussen de 2,5 en 4 jaar, per 1 januari van het kalenderjaar. De berekening is als volgt; aantal doelgroepkinderen x 10 uur (per jaar). Voor het jaar 2022 dient voor locatie Duimelot, 10 uur VE coaching te worden ingezet. De VE coach, coacht onder andere op het bewaken van de kwaliteit van het ontwikkelingsgericht werken, het ondersteunen bij het gebruik en beheer van het kin volgsysteem, het vertalen van observaties naar concreet haalbare doelen, het ondersteunen bij het maken van kind plannen, het vergroten van didactische vaardigheden en educatief-pedagogisch handelen door middel van individuele coaching van de pedagogisch medewerkers en de uitvoering van het VE-programma en het concreet uitwerken van de uitwerking van de thema's, verder zorgt zij voor een versterking van de ouderbetrokkenheid en is zij een schakel tussen het gemeentelijk beleid, het beleid van de kinderopvangorganisatie en de uitvoering van het VE-beleid op de werkvloer. De coachplanning van de

VE-coach wordt jaarlijks vastgelegd en is in te zien op de locatie. Door haar coaching draagt zij zorg voor het verbeteren en continueren van de kwaliteit van de VE groepen.

Ontwikkelingsstimulering binnen VE

Spraak- Taalontwikkeling

Als we het hebben over de spraak-taalstimulering binnen Uk en Puk, wordt hierin binnen Uk en Puk aandacht besteedt aan luisteren en reageren, gespreksvaardigheden en woord- en zinsbegrip. De woordenschatontwikkeling wordt gestimuleerd; Door bijvoorbeeld te praten over wat doen of zien, leren kinderen dat woorden een bepaalde betekenis hebben. Binnen iedere activiteit van Uk en Puk worden 10 woorden aangeboden, passend bij het thema. Aan de woorden wordt betekenis gegeven door ze in een bepaalde context aan te bieden. Bijvoorbeeld het woord appel wordt geleerd tijdens het fruitmoment door de appel te laten zien en erover in gesprek te gaan. Communiceren met elkaar is ook een belangrijk onderdeel van de taalontwikkeling en heeft een nauwe link met de sociale ontwikkeling, omdat het hierbij vooral gaat om het reageren op elkaar. Begrip van non-verbale taal zoals mimiek hoort hier ook bij. De pedagogisch medewerker verwoordt wat de kinderen doen en ervaren, daarbij stimuleert ze hen om ook zelf taal te gebruiken, door het stellen van vragen zoals; Wat zie je daar? Waar gaat Puk naartoe? De pedagogisch medewerker speelt mee met de kinderen en zal tijdens het spel verwoorden wat de kinderen doen en vragen stellen, waarbij ze ingaat op de inbreng van de kinderen. Binnen de activiteiten neemt voorlezen een belangrijke plaats in. Vooral het interactief voorlezen zorgt ervoor dat kinderen worden gestimuleerd om taal te gebruiken.

Motorische en zintuiglijke ontwikkeling

Hieronder valt binnen de VE methode Uk en Puk tevens de sensomotorische ontwikkeling, waarbij kinderen worden gestimuleerd om in hun spel kennis te maken met hun omgeving, waarbij ze al hun zintuigen gebruiken. Ook de grove en fijne motoriek horen hierbij. De grove motoriek wordt gestimuleerd door buitenactiviteiten of een dansactiviteit binnen te doen. Bij de fijne motoriek leren kinderen bijvoorbeeld oog-hand coördinatie tijdens het tekenen of verven.

Rekenprikkels

We besteden binnen het programma ook aandacht aan rekenprikkels. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten; passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen. Tot slot gaat het bij het stimuleren van de rekenprikkels om het stimuleren van de ontluikende gecijferdheid. Hierbij leren kinderen bijvoorbeeld door het zingen van een liedje de telrij.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Hierbij leren kinderen omgaan met zichzelf en met anderen (zie ook het hoofdstuk over de sociale ontwikkeling). Het gaat hierbij om de relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker en vervolgens om de omgang tussen kinderen. Zo leert de pedagogisch medewerker kinderen om rekening te houden met elkaar, dingen samen te doen of een oplossing te zoeken bij ruzie. Ook het omgaan met zichzelf komt binnen Uk en Puk aan bod; het kind kan bijvoorbeeld aangeven wat het wel en niet wil of om hulp vragen.

Inrichting en materialen

Het uitgangspunt bij de inrichting van onze groepen is de behoefte van kinderen om te spelen en te ontdekken. Want: "spel is de motor van de ontwikkeling van kinderen".

Hierbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Nabijheid en afstand moeten in evenwicht zijn, met andere woorden de ruimte moet veilig en vertrouwd zijn (nabijheid) maar het kind moet ook uitgenodigd en uitgedaagd worden (afstand). Zo zijn er bij peutergroep Duimelot verschillende hoeken, waarin kinderen kunnen spelen met uitdagend materiaal. Zoals:
  - De huishoek, waar kinderen uitgedaagd worden in symbolisch- en rollenspel en sociale interactie waarbij de taal- en spraakontwikkeling wordt gestimuleerd. De kinderen kunnen

- verschillende rollen aannemen en gebruiken daar bijvoorbeeld de verkleedkleden bij. Er kunnen poppen in bed worden gelegd, er wordt gekookt in het keukentje, schoongemaakt en gewassen met de wasmachine.
  - Er is een leeshoek, waar kinderen zelf boekjes kunnen pakken en liggen er boekjes per thema. Dit is goed voor de ontwikkeling van de geletterdheid.
  - Ook is er een teken- en knutselhoek, goed voor onder andere de fijne motoriek en tekenontwikkeling. De kinderen kunnen zelf hun materiaal pakken dat ze nodig hebben.
- Er is mogelijkheid voor manipulerend spel: het ontdekken en omgaan met vormloze materialen als zand en water hoort bij spel en is aanwezig op de groepen. Ook kunnen de kinderen aan de slag met vingerverf, klei of behangplaksel. Vaak zien we de kinderen eerst manipulerend spelen met het materiaal.
- Verder is er ontwikkelingsmateriaal geschikt voor allerlei verschillende leeftijden. Initiatief kind en pedagogisch medewerker moeten in evenwicht zijn. De ruimte moet mogelijkheid geven voor activiteiten in een groepje kinderen of met een individueel kind (initiatief pedagogisch medewerker). Ook moet de ruimte het kind de mogelijkheid geven om zelfstandig te kunnen spelen en opruimen (initiatief kind). Een voorbeeld hiervan is dat er bakken zijn met doorzichtige plaatjes, zodat kinderen weten waar ze iets moeten opruimen of kunnen pakken.

Het materiaal dat vanuit het VE programma Uk & Puk beschikbaar is:

- Handpop Puk
- Tien thema's met activiteiten
- Knieboeken
- Kijkboeken

Er is een thematafel en er is een sensobak die wordt aangepast naar het thema. In de speelhoeken wordt materiaal aangeboden passend bij het thema en de boeken in de leeshoek zijn ook passend bij het thema. De bakken met materialen zijn voorzien van plaatjes met wat er in de bak zit, zodat kinderen weten waar ze welke materialen kunnen vinden. Verder zijn de hoeken kenbaar gemaakt door middel van pictogrammen, hangen de dagritme kaarten in de groep en hangen de woordkaartjes passend bij het thema zichtbaar op de groep.

Observeren en opbrengtgericht werken

Alle kinderen worden gevolgd door middel van het observatie- en registratie instrument Kijk! (zie hiervoor het hoofdstuk over observeren en oudergesprekken) Voor kinderen van 2-4 jaar werken wij met KIIK peuters. Door middel van de KIIK registratie kunnen wij de ontwikkeling van kinderen volgen op zowel individueel en op groepsniveau. Signaleren van ontwikkelingsachterstanden door middel van de observaties met KIIK, kunnen we gebruiken om passende activiteiten aan te bieden, passend bij de ontwikkelingsleeftijd van het kind, om er zo voor te zorgen dat kinderen zich optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, waarbij de juiste stimulans kan worden gegeven ten aanzien van de zone van de naaste ontwikkeling van het kind. Bij het samenstellen van kleine groepjes voor de activiteiten wordt er gekeken naar het ontwikkelingsniveau van kinderen, waarbij groepjes gecreëerd worden van gelijk of juist verschillend ontwikkelingsniveau en er ontwikkelingsdoelen worden gesteld die vervolgens geobserveerd en geëvalueerd worden.

Voor de kinderen van 2-4 jaar zijn afspraken gemaakt op Zeeuws-Vlaams niveau over de observatiemomenten, dit is op 2,6 jaar en op 3,2 jaar. Dit is vastgelegd in het document doelgroep definitie en toeleiding VVE voor de regio Zeeuws-Vlaanderen. Voor de kinderen die een achterstand hebben van 4 of meer maanden op een bepaald ontwikkelgebied, maken we een plan van aanpak voor dat specifieke kind, dit wordt met ouders besproken en periodiek geëvalueerd. Het plan van aanpak omschrijft de extra inzet en inspanning die geleverd wordt om de achterstand in te lopen. De inspanning is gericht op het ontwikkelgebied waarop achterstand is ontstaan. In de activiteitenplanning die wordt gemaakt staan de activiteiten op VVE gebied voor de hele groep en wordt per ontwikkelgebied toegelicht aan welke doelen wordt gewerkt. De specifieke activiteiten die we doen voor individuele VVE kinderen worden apart vermeld in de activiteitenplanning.

Doorgaande lijn met basisonderwijs; inhoudelijke aansluiting

Driemaal per jaar vindt er overleg plaats tussen pedagogisch medewerkers van Pinkeltje en de onderbouw leerkrachten van basisschool de Schakel. Tijdens dit overleg, worden gezamenlijke thema's met de onderbouw afgestemd, passend binnen de programma's die gehanteerd worden. Soms worden er ook activiteiten

georganiseerd waar kinderen van peutergroep Duimelot en de basisschool gezamenlijk aan mee kunnen doen. Dit is niet op vaste tijden of dagen maar komt wel eens voor binnen een bepaald thema.

Zorgkinderen

Vooraf bij zorgkinderen is het essentieel dat de peutergroep en de KDV groep goede contacten hebben met de verschillende ketenpartners, zoals het consultatiebureau en de basisschool. Om een doorgaande leerlijn te garanderen is goede informatieoverdracht uiterst belangrijk. Naast schriftelijke (koude) informatieoverdracht is juist voor zorgkinderen ook een persoonlijke (warme) overdracht van belang.

Er wordt een overdrachtsgesprek gepland met de PM'er, de intern begeleider en de leerkracht van de basisschool school, en de ouders. Bij specifieke zorgkinderen is het raadzaam om 3 maanden tevoren contact te zoeken met de basisschool om samen een inschatting te maken of de ontvangende basisschool voldoende knowhow in huis heeft om de doorgaande ontwikkeling van dit kind te waarborgen. De betreffende leerkracht en Intern Begeleider brengen op basis van de overdracht de onderwijsbehoeften in kaart. Vervolgens wordt door de school bekeken of een passend onderwijsarrangement geboden kan worden. Waar nodig wordt een aanbod gedaan of wordt doorverwezen naar een andere basisschool. Er bestaat tevens de mogelijkheid om observatie vanuit Pinkeltje aan te vragen om de zorg betere in kaart te krijgen. Indien de leerkracht of Intern Begeleider nadere informatie wil opvragen bij de PM'er van de peutergroep of het kinderdagverblijf kan dit alleen met toestemming van de ouders.

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Wij stimuleren ouders om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten met hun kind te ondernemen, o.a. door een thema nieuwsbrief, materialen en aanwijzingen. Op basis van gesprekken kan uitvoering van de thuisactiviteit door de ouders besproken worden. Activiteiten kunnen zijn:

- Diverse activiteiten uit de Uk en Puk koffer (voorlezen, spel, liedjes enz.)
- Ouderinformatie per thema (ouder themabrief, liedjes)
- Voortgangsgesprekken met ouders
- Dagelijkse contacten
- Praktische tips (ouderbrief, nieuwsbrief, tippenkaart)

Participatie VE activiteiten

Gerichte ouderbijeenkomsten gezamenlijk met basisschool de Schakel (onderbouw)

- Dagdeel meedraaien, uitnodigen
- Het uitnodigen tijdens de afsluitende thema activiteit samen met de onderbouw van de basisschool
- Ouders betrekken op diverse andere manieren, zie hiervoor het hoofdstuk over oudercontacten.

HOOFDSTUK 4: KINDEROPVANG PINKELTJE INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

4.1 STAMGROEPEN

Kinderopvang Pinkeltje is een kinderdagverblijf voor kinderen van 0 tot 12 jaar. De verschillende stamgroepen zijn in het onderstaande overzicht terug te vinden. Pinkeltje kiest ervoor om kinderen zoveel mogelijk op te vangen in verticale groepen, met de reden dat kinderen samen kunnen opgroeien en broertjes en zusjes zoveel mogelijk bij elkaar kunnen zijn.

4.1.1 STAMGROEP

Locatie Bossestraat

Groep:	Leeftijd kinderen	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten	Bijzonderheden
KDV Verticale groep; 'nieuwe ruimte'.	0-4 jaar	15	4	40 weken per jaar; 07:00-12:15; 0-4 jaar Ma/di/don/vrij; 12:15-18:00; 0-4 jaar <ul style="list-style-type: none"> - Peuters worden tussen 8:15-12:15 opgevangen op Populierenstraat (dit is opgenomen in het plaatsingscontract) - Op woensdagmiddag vanaf 12:15 samengevoegd met de BSO op de combigroep (dit is opgenomen in het plaatsingscontract) Op woe middag; flex kinderen In vakanties; 0-4 jaar van 7:00-18:00 uur
Combigroep; 'oude ruimte'.	0-12 jaar	11	3	Gedurende schoolweken KDV & BSO; tussen 7:00-8:15 (bij verlengde opvang is dit vanaf 6:30 uur het geval) tussen 17:00-18:00 uur KDV + BSO (zie samenvoegen aan de dagranden) Flex kinderen ma, di, don, vrij tussen 14:30-18:00 uur. Op woensdagmiddag vanaf 12:15 KDV + BSO (zie structureel samenvoegen)
BSO (bovenverdieping)	4-12 jaar	18	2	Ma, di, don en vrij 14:30-18:00 uur gedurende schoolweken Op woe-middag voegt deze groep vanaf 12:15 samen met het KDV op de combigroep (dit is opgenomen in plaatsingscontract) Op woe middag; flex kinderen In vakanties en tijdens studiedagen van 7:00-18:00 uur

Locatie Populierenstraat

Groep:	Leeftijd kinderen	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten	Bijzonderheden
PG (Peutergroep)	2-4 jaar	16	2	40 weken; 8:15-12:15 (in schoolvakanties is deze groep gesloten; kinderen worden dan opgevangen op het KDV)

4.1.2 SAMENVOEGEN

Bij Kinderopvang Pinkeltje kan het voorkomen dat groepen samen worden gevoegd. Uitgangspunt is dat de stamgroep een vaste groep is, waarbij van tevoren bekend is welke dit is (en welke beroepskrachten hierbij horen). Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks te bepalen hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Samenvoegen betekent tevens dat de gehele groep samenvoegen, en niet delen van de stamgroep.

Er zijn wettelijk toegestaan twee manieren om samen te voegen;

Structureel samenvoegen

Bij structureel samenvoegen wordt een ander samengestelde stamgroep gecreëerd, waardoor dit wel binnen de regelgeving kan plaatsvinden. Dit is wel toegestaan. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, en er sprake is van een minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als stamgroep de 'A' heeft, maar op woensdag minder kinderen geplaatst worden dan de stamgroep 'B' en de stamgroep 'A' samen één groep 'A-B' vormen. Dit betekent dat er een kind op een ander stamgroep wordt opgevangen. Ouders dienen een schriftelijke toestemming te geven indien er sprake is van structureel samenvoegen. Bij de intake zal er schriftelijke toestemming worden gevraagd aan alle ouders voor het structureel samenvoegen. Voor het samenvoegen aan dagranden wordt geen schriftelijke toestemming gevraagd. De dagranden worden beschouwd als werkwijze, er wordt in de praktijk samengevoegd op de dagranden zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Ouders worden hier tevens van op de hoogte gesteld tijdens de intake.

Structureel samenvoegen bij Kinderopvang Pinkeltje:

Bij Kinderopvang Pinkeltje wordt op de volgende momenten structureel samengevoegd:

1. Bij start van de dag voegen wij van 7:00 tot 8:15 op de combigroep op locatie Bossestraat, om 8:15 gaan alle kinderen naar de eigen stamgroep toe. Mocht het zo zijn dat voor 8:15 al meer dan 11 kinderen aanwezig zijn, dan wordt al eerder naar de eigen stamgroep gegaan.
2. Kinderen van de peutergroep en de verticale groep worden op ma, di, don en vrij tussen 12.15 en 17:00 gezamenlijk opgevangen in de verticale groep. Dit is voor de peuters opgenomen in hun plaatsingscontract.
3. Op woensdagmiddag worden alle groepen structureel samengevoegd in de combigroep, dit is opgenomen in het plaatsingscontract.
4. Aan het einde van de dag voegen wij samen vanaf 17:00 indien kind aantal het toelaat, hierbij voegen wij samen in de groepsruimte van de combigroep. Dit gebeurt alleen als er minder dan 11 kinderen aanwezig zijn. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven.

Incidenteel samenvoegen bij Kinderopvang Pinkeltje:

In vakanties kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de stamgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Om deze reden inventariseert Kinderopvang Pinkeltje voor de vakantieperiode wanneer kinderen afwezig zijn. Hierdoor heeft Kinderopvang Pinkeltje de mogelijkheid om in kaart te brengen op welke dagen er sprake is van zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal Kinderopvang Pinkeltje in kaart brengen wanneer en op welke wijze de stamgroepen zullen samenvoegen. Tijdens een zeer lage bezetting (minder dan 5 kinderen) worden alle kinderen opgevangen in de combinatiegroep in de voorste groepsruimte. Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiode

rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vertrouwde pedagogisch medewerker van de groep. Er wordt bij het samenvoegen van de groepen rekening gehouden met het bieden van voldoende uitdaging voor alle leeftijdsgroepen. Er is op de combigroep geschikt materiaal voor diverse leeftijden aanwezig, zowel voor de jongste kinderen als voor de oudste kinderen.

De ouders worden doormiddel van een brief vooraf geïnformeerd over welke stamgroepen worden samengevoegd, in welke stamgroepsruimte de kinderen worden opgevangen en wanneer. Dit betekent dat tijdens vakantieperiodes kinderen in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep opgevangen kunnen worden. Ouders dienen voor de specifieke datums dat er incidenteel wordt samengevoegd schriftelijke toestemming te geven.

Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen

Incidenteel samenvoegen bij Pinkeltje

Tijdens vakanties & tijdens studiedagen wordt incidenteel samengevoegd in de ruimte van de combigroep onder bovenstaande voorwaarden.

4.1.3 VERLATEN VAN DE STAMGROEP

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Kinderopvang Pinkeltje erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

1. Tijdens activiteiten; regelmatig worden er peuter-kleuteractiviteiten georganiseerd samen met de basisschool, waarbij altijd een pedagogisch medewerker van de peutergroep aanwezig is. Ook worden er regelmatig activiteiten georganiseerd met de peuters en kleuters van het KDV en de BSO.
2. Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Kinderopvang Pinkeltje beschikt over een eigen buitenspeelruimte die is ingericht voor de kinderen en is gescheiden door middel van een hek, waardoor de jongste kinderen gescheiden van de oudere kinderen veilig kunnen spelen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan.
3. Uitstapjes. Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt en met zijn alle naar de supermarkt voor een boodschap tot een uitstapje naar een kinderboerderij of een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.
4. Spelen op de BSO of in de ruimte van de combigroep. Soms kan het spelen in kleinere groepen een grote toegevoegde waarde hebben voor de ontwikkeling van de kinderen. Op de ochtenden dat de BSO-kinderen nog niet aanwezig zijn op de groep heeft het kinderdagverblijf deze ruimte geheel tot zijn beschikking. Ook is de ruimte van de combigroep overdag ter beschikking van zowel het KDV als de BSO De pedagogisch medewerker kan met een aantal kinderen in deze ruimte een gerichte activiteit uitvoeren ter bevordering van de ontwikkeling van de kinderen. Daarnaast maken kinderen van bijna vier jaar kennis met de BSO-ruimte waar zij wellicht heen zullen gaan als zij vier jaar worden.
5. Tijdens het open deuren beleid. Het open deuren beleid houdt letterlijk in dat de deuren tussen de groepen 'open' zijn, waardoor kinderen zelf kunnen kiezen in welke ruimte zij willen spelen. Zo kan een kleuter even op bezoek bij zijn baby zusjes en kan een peuter even langs bij zijn oudere broer/zus op de BSO. Ook kunnen de BSO-kinderen een kijkje komen nemen na een lange dag op school bij hun jongere broertje of zusje, maar bestaat er ook de mogelijkheid voor de peuter die bijna vier is om de uitdaging en het speelmateriaal van de BSO te ontdekken.

Aan het open deuren beleid zijn wel enkele regels verbonden, namelijk:

Tijdens open deuren beleid:

Bij Kinderopvang Pinkeltje wordt per dag gekeken of er open deuren beleid wordt aangeboden. Afhankelijk van het activiteitenprogramma maar ook de groepssamenstelling zullen de pedagogisch medewerkers in overleg

het open deuren beleid aanbieden. Het open deuren beleid kan worden aangeboden 10.00-11:30 en tussen 13:00-14:30 en 15:00 en 17.00 uur. Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen ten alle tijden op de eigen groep eten en slapen, om deze reden zijn er slechts gezette tijden waarom het open deuren beleid wordt aangeboden

BKR tijdens open deuren beleid:

Wanneer de kinderen tijdens het open deuren beleid de eigen stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het aantal aanwezige kinderen per originele stamgroep.

Ruimte waar kinderen zouden kunnen spelen bij het open deuren beleid:

De kinderen kunnen tijdens het open deuren beleid, afhankelijk van de dag en de mogelijkheden, spelen op de buitenschoolse opvang groep, de verticale groep, de combigroep of buiten in de buitenspeelruimte.

Emotionele veiligheid waarborgen tijdens het open deuren beleid:

Tijdens het open deuren beleid is het van belang om het welzijn van alle kinderen in de gaten te houden. Alle kinderen, ook de kinderen die op de eigen groep blijven spelen, dienen zich prettig te voelen bij het open deuren beleid. Zoals hierboven al beschreven staat kiest de pedagogisch medewerker heel bewust om het open deuren beleid wel of niet aan te bieden. Een overweging om het open deuren beleid niet aan te bieden is bijvoorbeeld als er wenkinderen zijn, die de overgang van thuis naar de opvang erg lastig vinden. Indien het open deuren beleid wordt aangeboden maar de pedagogisch medewerker opmerkt dat de emotionele veiligheid van kinderen hierdoor minder gewaarborgd kan worden zal zij het open deuren beleid in overleg met de pedagogisch medewerkers en de kinderen vroegtijdig afbreken. Daarnaast wordt tijdens het open deuren beleid speelmateriaal aangeboden dat voor alle aanwezige kinderen op de groep veilig is.

4.2 DAGINDELING

4.2.1 DAGINDELING

Dagindeling KDV

Op de KDV groep is het dagritme afhankelijk van het individuele eet- en slaapritme van de kinderen. De pedagogisch medewerksters proberen hierin zoveel mogelijk aan te sluiten bij het eigen schema van het kindje. Het dagritme van de groep heeft een goede balans tussen rust, individuele activiteiten, groepsactiviteiten, structuur en flexibiliteit. Wel zijn er op de babygroep al een aantal vaste gezamenlijke momenten zeker voor de dreumesen, bijvoorbeeld de ochtendkring en het fruit eten. Wij houden zoveel mogelijk vast aan de dagelijkse tijden, maar kunnen in sommige gevallen afwijken van de tijden, denk aan dagen met uitstapjes, feestdagen of in gevallen van overmacht.

Dagritme KDV groep	
7:00	Binnenkomst, ontbijten, vrij spel
9:00	Boek voorlezen, liedjes zingen
9:30	Fruit eten
10:00	Activiteit (knutselen, bewegen, spel)
10:00	Baby's en dreumesen gaan slapen indien nodig
11:00	Buiten spelen
11:30	Lunch
12:00 – 13:00	Naar bed
13:00	Rustige activiteit
14:30 – 15:00	Tussendoortje
15:15	Buiten spelen
16:30	Activiteit aan tafel
18:00	Sluiting

Dagindeling peutergroep

In de peutergroep is het dagritme duidelijker. Op deze leeftijd zijn de meeste kinderen in staat om zich aan te passen aan het ritme van de groep. Het dagritme staat in het teken van samen doen. Wel gaan de pedagogisch

medewerksters flexibel met dit dagritme om. Dit houdt in dat kinderen, wanneer ze daar behoefte aan hebben, ook van het dagritme kunnen afwijken. Ook hier heeft het dagritme van de groep een goede balans tussen rust, individuele activiteiten, groepsactiviteiten, structuur en flexibiliteit.

Dagritme peutergroep	
8:15	Opening peutergroep / begroeting / vrij spel
9:15	Kringactiviteit thema gericht
9:30	Activiteit (knutselen, bewegen, spel)
10:15	Fruit eten
10:30	Liedjes zingen, boek voorlezen
10:45	Vrij spel binnen
11:15	Digibord: we bekijken een thema gericht filmpje
11:30	Buiten spelen
12:15	Ophalen

Dagindeling buitenschoolse opvang

De dagindeling van de BSO wordt grotendeels bepaald door de schooltijden. Hierdoor kent de BSO enige variatie in het dagritme. Er zijn korte middagen vanaf ongeveer 14:45 uur, lange middagen op de woensdag en hele dagen tijdens studiedagen en schoolvakanties. De lengte van de middag is dus van grote invloed op het dagritme dat geboden wordt. Wel kent de BSO een aantal vaste gezamenlijke momenten die elke dag terugkomen, zoals het halen en brengen van en naar school, de lunch (op woensdag) en het tussendoortje.

Dagritme BSO gedurende schoolweken	
7:00	Binnenkomst, ontbijten, vrij spel
8:10	Vertrek naar school

14:30	Ophalen van school
14:45 / 15:00	Tussendoortje
15:15 / 15:30	Vrij spel (binnen of buiten)
16:45	Activiteit aan tafel
18:00	Sluiting

Dagritme gedurende vakantieweken / studiedagen	
7:00	Binnenkomst, ontbijten, vrij spel
9:00	Boek (voor)lezen, gezamenlijk spel
9:30	Fruit eten
10:00	Binnen of buiten activiteit (knutselen, bewegen, spel)
10:45	Buiten spelen
11:45	Lunch
13:00	Rustige activiteit binnen
14:30 – 15:00	Tussendoortje
15:15	Buiten spelen
16:30	Activiteit aan tafel / film kijken
18:00	Sluiting

In schoolvakanties kan het zijn dat we een uitstapje maken. De dagindeling zal dan afwijken. Ouders geven toestemming voor het uitstapje. Daarnaast kunnen wij afwijken van de tijden in geval van overmacht.

4.2.2 VOEDINGSBELEID

Dieet, allergie, andere culturen

Ouders zijn zelf verantwoordelijk om de locatie op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van het kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het intakegesprek op het inschrijfformulier genoteerd. Als er een kans is op een heftige allergische reactie van het kind op een voedingsmiddel, dan geven de ouders op het inschrijfformulier aan,

welke stappen in een dergelijke situatie ondernomen moeten worden. Ouders zorgen dan zelf voor het eten en drinken van het kind.

4.3 DIENSTEN

4.3.1 EXTRA DAGEN

Bij Kinderopvang Pinkeltje is het mogelijk om extra dagen af te nemen. Extra dagen dienen zo vroeg mogelijk maar in ieder geval zeven dagen van tevoren te worden aangevraagd per mail of mondeling bij de leidinggevende. De leidinggevende zal kijken of het kind extra kan komen op deze dag. Het kind kan extra komen indien:

- Er plek is op de eigen stam groep of er plek is op een andere stamgroep, voor de opvang op een andere stamgroep gedurende een extra dag dienen ouders een schriftelijk toestemmingformulier te tekenen.

Hierbij worden de volgende richtlijnen aangehouden:

- a. De maximaal aantal toegestane kinderen van de stamgroep niet wordt overschreden
- b. De BKR niet wordt overschreden
- c. Er geen extra beroepskracht ingezet hoeft te worden

De extra dag zal in de daaropvolgende maand in rekening worden gebracht.

4.3.2 HALVE EN HELE DAGEN

Bij Pinkeltje kunnen ouders ervoor kiezen om halve dagen af te nemen op het KDV. Zo is er de keus om bijvoorbeeld alleen gebruik te maken van de peutergroep ochtenden en daarnaast geen KDV in de middag af te nemen. Ook is het mogelijk om hele dagen opvang af te nemen of opvang op door de ouders aangevraagde uren. Ouders dienen voor de 20^e van de vorige maand in te dienen welke dagen opvang zij wensen in de maand erna.

4.3.3 FLEXIBELE OPVANG

Kinderopvang Pinkeltje, biedt ouders de mogelijkheid flexibele opvang af te nemen, ook kan het voorkomen dat ouders naast een vast contract een flexibel plaatsingscontract afsluiten. Hierdoor kan de samenstelling van groep (en) nog wel eens wisselen. In het geval van flexibele opvang gelden de wettelijke regels van de vaste stamgroep en het samenvoegen van stamgroepen niet. Als ouders de aanvraag doen voor flexibele opvang, horen zij in welke groep hun kind wordt opgevangen op de desbetreffende dag en geven zij hier akkoord voor.

4.3.4 TUSSENSCHOOLSE OPVANG

Tussen 11.45 en 12.45 uur verzorgt één pedagogisch medewerkster van kinderopvang Pinkeltje, gezamenlijk met twee vrijwilligsters de overblijf. Groep 5, 6, 7 en 8 spelen buiten van 11.45 tot 12.15, gaan daarna in de klas bij de eigen leerkracht eten. De kleuterklassen eten elk in hun eigen kleuterklas van 12.15 tot 12.45 onder begeleiding van een PM'er of vrijwilligster, wanneer zij klaar zijn gaan zij naar buiten. De groepen 3 en 4 lunchen gezamenlijk in de overblijfzaal, daarna gaan zij naar buiten.

4.4 OPENINGSTIJDEN EN SLUITINGSDAGEN

Onze tijden op onze locatie Bossestraat zijn flexibel. De openingstijden voor het KDV zijn van maandag tot en met vrijdag van 7.00-18.00. Verlengde opvang vanaf 6:30 uur tot 18.30 is mogelijk. De BSO is geopend tussen 7:00 en 8:15 en vanaf 14:30 tot 18:00 uur. Op woensdag is de BSO geopend vanaf 12:30 uur. Peutergroep Duimelot is geopend van 8:15 uur tot 12:15 uur op onze locatie aan de Populierenstraat te Vogelwaarde. Tijdens studiedagen en schoolvakanties is peutergroep Duimelot gesloten.

Kinderopvang Pinkeltje is gesloten op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- 1ste en 2de Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)
- Hemelvaartsdag
- Tijdens de brugdag na Hemelvaart tot het weekend

- 1ste en 2de Pinksterdag
- Kerstavond sluiten wij om 17:30
- 1ste en 2de Kerstdag
- Tijdens de brugdag voor of na kerstmis tot het weekend
- Oudejaarsdag

4.5 OUDERCOMMISSIE

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie, zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen kinderopvang Pinkeltje. Het reglement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij kinderopvang Pinkeltje uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van kinderopvang Pinkeltje waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling. De oudercommissie vergadert vier keer per jaar en heeft overleg met de directie van Kinderopvang Pinkeltje. De oudercommissie fungeert ook als aanspreekpunt voor ouders wanneer zij vragen of opmerkingen hebben. Wanneer je iets inbrengt, wordt dit in de eerstvolgende vergadering besproken. Van elke vergadering worden notulen gemaakt die zijn in te zien door ouders en verzorgers.

4.6 KLACHTEN

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Kinderopvang Pinkeltje. Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Kinderopvang Pinkeltje nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Kinderopvang Pinkeltje neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

Kinderopvang Pinkeltje onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen:

Interne klachtenregeling

Bij voorkeur maken ouders/ verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen, mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Binnen ten minste 6 weken na het indienen van de klacht, zal een schriftelijke en gemotiveerd oordeel, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de ouder. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.

Externe klachtenregeling

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag. Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

HOOFDSTUK 5: WET KINDEROPVANG

5.1 DRIE UURS REGELING

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroepskracht kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR, de zogeheten drie uren regeling. Gedurende schooldagen geldt er een half uren regeling (BSO). De regeling treedt in werking zodra een pedagogisch medewerker meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In de kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur/half uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-urenregeling/half urenregeling in werking is getreden en er slechts één PM'er in het pand is, zorgen we er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire (18+) of de leidinggevende.

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR op het KDV. Buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR, de kinderopvang is geopend van 7.00-18:00 uur.

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 u
Dinsdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 u
Woensdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 u
Donderdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 u
Vrijdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 u

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR op de BSO gedurende vakantieweken/studiedagen. Buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR. De BSO is dan geopend van 7:00-18:00 uur.

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	7.00-8:15uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 uur
Dinsdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 uur
Woensdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 uur
Donderdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 uur
Vrijdag	7.00-8:15 uur	13:15-14:15 uur	17:15-18:00 uur

Tijdens onderstaande tijden wordt afgeweken van het BKR op de BSO gedurende schoolweken. De BSO is gedurende schoolweken geopend van 14:30-18:00 uur.

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	-	-	17:15 tot 17:45 uur
Dinsdag	-	-	17:15 tot 17:45 uur
Woensdag	-	-	17:15 tot 17:45 uur
Donderdag	-	-	17:15 tot 17:45 uur
Vrijdag	-	-	17:15 tot 17:45 uur

Op de peutergroep wordt niet afgeweken van de BKR. Deze geopend van 08:15-12:15

De drie uren/half uren regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de O.C) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling.

5.2 INZET STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

5.2.1 STAGIAIRES:

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren niveau 3 & 4

- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar niveau 3 & 4

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

Bol- stagiaires: Er kunnen BOL-studenten stagelopen bij Kinderopvang Pinkeltje. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor het welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er te allen tijde een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarden:

- Een bol student mag alleen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
- De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes.
- De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.
- De bol student kan alleen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO).

BBL-stagiaires en derde leerweg studenten: Wij maken op dit moment geen gebruik van BBL-stagiaires

Kinderopvang Pinkeltje draagt er zorg voor dat niet meer dan 50% van de personele bezetting uit stagiaires bestaat gedurende de dag.

Bij kinderopvang Pinkeltje houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in de cao-kinderopvang met betrekking tot derde leerweg studenten en BBL-stagiaires:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de

Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4		opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%		
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de houder. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaire gesproken, waar de stagiaire nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wil groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

Er wordt momenteel geen gebruik gemaakt van vrijwilligers.

5.3 PERSONEEL EN ONDERSTEUNING ANDERE VOLWASSENEN

5.3.1 PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma conform kinderopvang of zijn stagiaires die formatief worden ingezet volgens de wet- en regelgeving. De pedagogisch medewerkers zijn gekoppeld in het personen register kinderopvang en worden daardoor continue gescreend.

5.3.2 EXTERNE ADVISEUR

Kinderopvang Pinkeltje werkt samen met een externe adviseur om de kwaliteit van het kinderdagverblijf te waarborgen, maar tevens ook te verbeteren daar waar nodig. De externe adviseur is samen met de leidinggevende verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en de implementatie daarvan. De externe adviseur adviseert, ondersteunt en begeleidt de leidinggevende daar waar nodig is. Als laatste biedt de externe adviseur eventuele bijscholing, workshop en studiedagen aan.

5.3.3 PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER EN COACH

Kinderopvang Pinkeltje acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch beleidsmedewerker en coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. De pedagogisch coaching wordt vormgegeven door een interne coach vanuit Pinkeltje. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogisch kwaliteit zoals hieronder beschreven.

5.3.4 LEIDINGGEVENDE

De leidinggevende heeft een operationeel karakter. Onder operationeel karakter wordt in dit verband verstaan dat de locatiemanager zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en dagelijks leiding geeft aan de pedagogisch medewerkers. De leidinggevende geeft leiding aan de pedagogisch medewerkers en eventuele stagiaires, die zorg draagt voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen bij Kinderopvang Pinkeltje. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.

Medewerkers aansturen

Geeft leiding aan medewerkers door de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden te controleren en coördineren en medewerkers te begeleiden, instrueren, coachen en motiveren, waar nodig. Heeft een begeleidende taak ten aanzien van de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden en houdt daartoe periodiek kinder- en/of werkbesprekingen. Daarnaast draait de leidinggevende regelmatig mee op de groep, waardoor zij de pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders goed kent. Hierbij kan zij nog beter coachen, begeleiden en aansturen.

Informatie uitwisselen met ouders

Door het mede voeren van intakegesprekken, daarnaast is de leidinggevende het eerste aanspreekpunt indien een ouders inhoudelijk vragen heeft over de opvang. Als laatste is de leidinggevende het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot klachten alsmede het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

5.4 BEROEPSKRACHT KIND RATIO

De Beroepskracht Kind Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM'ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen. Voor het bepalen van de PKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>). Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Kinderopvang Pinkeltje:

Groep:	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
KDV	15	3/4
Combigroep	11	3
BSO	18	2
PG	16	2

5.5 BELEID VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

5.5.1 VIER OGEN PRINCIPE

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang ten allen tijden moet worden voldaan aan het vier ogenprincipe. Het vier ogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene denken aan een collega- pedagogisch medewerker, stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vier ogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd. Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook geen

ruimte binnen onze organisatie. Om deze reden werken wij dagelijks met het vier ogenprincipe. Zo lopen de pedagogisch medewerkers en de leidinggevende regelmatig onverwacht bij elkaar binnen. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid veiligheid en gezondheid.

5.5.2 ACHTERWACHTREGELING

Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet in overeenstemming met het BKR, dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar.